

ایلیا رپین

نویسنده: یکاترینا الینووا
مترجم: ناصر بایزیدی

نویسنده: یکاترینا الینووا

ایلیا رپین

مترجم: ناصر بایزیدی

ایلیا رپین

نویسنده: یکاترینا الینووا

مترجم: ناصر بایزیدی

طبیعت گرای دیالکتیکی

طبیعت گرایی دیالکتیکی

طراح جلد: سیاوش رحیمی

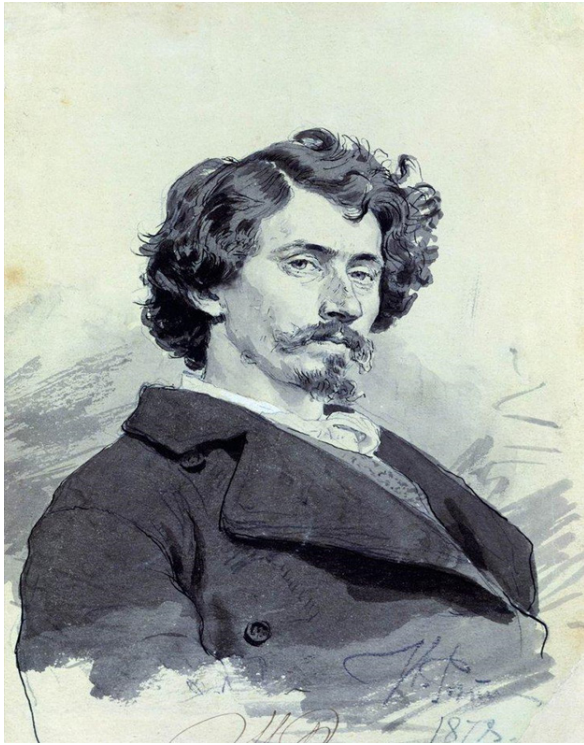
ویراستار: کمال محمودی

صفحه آرا: شلیر بایزیدی

فهرست

۵	آوازه.....
۱۲	در پاریس.....
۱۶	ویژگی.....
۱۹	سرشت.....
۲۴	درک هنر.....
۳۳	پُرتره‌نگار.....
۴۶	تاریخ و دوران معاصر.....
۵۶	مُتد.....
۶۲	جدول کرونولوژی.....
۶۷	کرجی کشان ولگا.....
۷۰	روی نیمکت‌های گیاهی.....
۷۳	پُرتره‌ی مودست پتروویچ موسورگسکی.....
۷۶	پُرتره‌ی ولادیمیر واسلیوویچ ستاسوف.....
۷۹	موکب تعمیر در استان کورسکوی.....
۸۱	انتظار نداشتند.....
۸۳	ایوان مخوف و پسرش.....
۸۵	پُرتره‌ی نیکالای تالستوی.....
۸۷	کزاک‌ها به سلطان ترک نامه می‌نویسند.....
	جلسه‌ی تشریفاتی شورای دولتی در ۷ می ۱۹۰۱، در
۸۹	روز صدمین سالگرد تاسیس آن.....

آوازه

خود نگاره - ۱۸۷۸. گالری دولتی ترتیاکوف
مسکو

پُرتره‌ی وِرا الکسونای شیفِتسوا که بعدها همسر
هنرمند می‌شود. ۱۸۶۹ - موزه‌ی دولتی روسیه،
سن پترزبورگ

نمایی از مدرسه‌ی توپوگراف
نظامی چوهوئیف - بین
سال‌های ۱۸۵۴ تا ۱۸۵۷ -
گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

آوازه‌ی رپین به عنوان یک هنرمند این است که بهترین ویژگی‌های رئالیسم روسی را وارد کار خود کرد، و این آوازه در طول زندگی وی شکل گرفت. یاکوف مینچنکوف^۱ در خاطرات معروف خود درباره‌ی انجمن نمایشگاه‌های هنری سیار^۲ (انجمنی از هنرمندان روس که در اواخر قرن نوزدهم شکل گرفت و تا سال ۱۹۲۳ ادامه یافت) می‌نویسد: «کسی از ما هست روزگار جوانی‌مان را به یاد نیاورد، که چگونه در برابر نام رپین تعظیم می‌کردیم؟ ما بی‌صبرانه منتظر کارهای جدیدش بودیم... از هر ضربه‌ی قلم موی وی در نقاشی‌هایش می‌آموختیم، بوم‌هایش به رپینی مشهور بودند، به نظر می‌رسید متفاوت و قوی‌تر از رپین در تفسیر طبیعت، بدون اشاره به دیگر نقاشی‌هایش، وجود ندارد، آنها از خود زندگی زنده‌تر بودند، در آنها حقیقت و قدرت بسیاری نهفته بود».

سخنان الکساندر بنووا^۳ نیز بازتاب سخنان مینچنکوف است: «در نمایشگاه‌های سیار ما زندگی را آموختیم و در این درس‌ها گرانبهارترین، مطلوب‌ترین و روشن‌ترین کلمه‌ای که همیشه به ما ارائه می‌شد آخرین آفرینش رپین بود». هر دو خاطره‌نویس - نمایندگان نسل‌های جوان هم‌عصر رپین هستند، برای نسلی که رپین، مدت‌ها تا پایان مسیر زندگی‌اش به «کلاسیک زنده» و در کل به تجسم رئالیسم روس بدل شد.

۱. یاکوف دانیلویچ مینچنکوف (۱۸۷۱-۱۹۳۸) - هنرمند روسیه و شوروی،

۲. در سال ۱۸۷۰ ائتلاف هنرمندان به رهبری کرامسکوی، برگزاری یک رشته نمایشگاه‌های هنری سیار در استان‌های مختلف را بدون پشتیبانی مالی دولتی ترتیب داد. اعضای این گروه به اختصار به سیارها (پریدویژنیک) معروف شدند.

هدف آنها نخست، در دسترس عموم قرار دادن هنر با ترویج فهم بهتر نقاشی، و دیگری به تصویر کشیدن واقعیات زندگی روزمره مردم روسیه، و رای وضعیت طبقاتی آنها و همچنین نمایش دادن تصویر طبیعت روسیه با زیبایی‌ها و دشواری‌هایش بود. آنها مخالف تصاویر دور از دسترس و اشرافی از اساطیر یونان و موضوعات کلاسیک بودند.

هنرمندانی چون واسیلی گریگوریویچ پروف، نیکالای گ، گریگوری میاسویدوف نیز در بین سیارها حضور داشتند. پروف که به خاطر نقاشی‌هایش از زندگی روزمره و همچنین تربیت شاگردانی چون نیکالای کاساتکین، کنستانتین کوروین، ایزاک لویتان، أبرام آرخیپوف و میخائیل نستروف شهرت داشت، تاثیر بسزایی بر پیشرفت هنری گروه داشت.

۳. هنرمند روس، مورخ هنر، بنیانگذار و ایدئولوگ اصلی انجمن «دنیای هنر» (۱۸۷۰-۱۹۶۰) الکساندر نیکالایویچ بنووا،

پُرتره‌ی واسیلی یفوموویچ رپین، برادر هنرمند. ۱۸۶۷-گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

در واقع، هنر رپین عبارت بود از نمونه‌ی اعلا‌ی گرایش‌ها و تکنیک‌های تاثیرگذار بر مخاطب که در متن رئالیسم نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم فرموله شده بود - این تا حدودی در سیمای هنر روسیه‌ی آن زمان وجود داشت، که شامل رپرتوار ژانری و به معنای هنری، رابطه‌ی بین ژانرها می‌شد.

رپین استاد نقاش پُرتره، نقاشی زندگی روزمره و تاریخی بود. رده‌بندی ژانرها در محیط سیارها می‌توانست با آکادمیک‌گرایی مقابله کند: اکثر هنرمندان (رده دوم) جایگاهی که تسخیر کرده بودند را محکم تصرف و همان موضوع را گسترش می‌دادند و قاعدتاً در چارچوب یکی از انواع ژانرها باقی می‌ماندند.

اما رپین «در هرکاری توانا بود». ژانرها در هنر او به طور فعالی با هم تعامل داشتند. در نقاشی‌های ژانری و تاریخی، هنرمند خود را پُرتره‌نگار بسیار مهمی نشان داد - معیار شخصی‌سازی هر شخصیت، اغلب منجر به کیفیت پُرتره‌ها می‌شد و در نقاشی‌هایش بسیار فراتر از هر یک از استادان معاصرش رفت. در آثار (مجموعه‌ی مردمی) ژانر روزمره‌ی رپین با ژانر تاریخی ادغام می‌شود. در حقیقت، رپین به طور خاص با نقاشی منظره سر و کار نداشت،

کرچی‌کشان، در امتداد رودخانه در حال حمل بار هستند. ۱۸۷۲، گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

اما آنچه که در نیمه دوم قرن در زمینه نقاشی منظره ایجاد شد، گرایش به امپرسیونیسم بود. - انتقال سریع و تنوع برداشت‌های زندگی، ضربات تند و صریح، بافت‌های غنی - تمام اینها در آثار رپین وجود داشت. رپین با مهارت یکسان و برابری، صحنه‌های داخلی و صحنه‌های بیرونی را به تصویر می‌کشید و در برخی از آثار، جایی که طبیعت به موضوع نقاشی مستقل بدل می‌شد،

ایوب و دوستانش. ۱۸۶۹ - موزه‌ی دولتی روسیه، سن پترزبورگ

رستاخیز دختر یایروس. اسکس. ۱۸۷۱ - موزه‌ی دولتی روسیه، سن پترزبورگ

هنرمند با بهترین دستاورهای نه فقط روسیه بلکه با مکاتب منظره‌نگار اروپایی رقابت می‌کرد. نقاشی کرجی‌کشان ولگا^۴، که رپین در مواجهه با مردم برای نخستین بار کار خویش را آغاز کرد، بی‌درنگ به رهبر هنرمندان روس بدل شد. ایوان کرامسکوی^۵ می‌نویسد: «چهار سال پیش (واسیلی) پروف^۶ از همه جلوتر بود، و تنها چهار سال بعد و پس از کرجی‌کشان رپین، رقابت با او غیرممکن گشت». رپین به هنرمند اول روسیه بدل شد، که ایده‌ی بیان شده‌ی ولادیمیر استاسوف^۷ (نقاشی‌های کُرال) را بیش از یکبار تحقق بخشید.

۴. عنوان اصلی اثر باربران کشتی است و در ایران به کرجی‌کشان مشهور است.

۵. ایوان نیکالایوویچ کرامسکوی (۱۸۳۷-۱۸۸۷) - از سازمان‌دهندگان و ایدئولوگ‌های اصلی انجمن نمایشگاه‌های سیار در روسیه در سال ۱۸۷۰ است، کرامسکوی تحت تاثیر انقلابیون روسیه از ایده‌های آنها درباره نقش والای اجتماعی هنرمند، اصول اساسی رئالیسم، جوهر اخلاقی هنر و هویت و تعلق ملی آن دفاع کرد. یکی از مشهورترین آثار کرامسکوی مسیح در صحرا است.

۶. واسیلی گریگورویچ پروف (۱۸۳۳-۱۸۸۲) - یکی از اعضای اصلی انجمن نمایشگاه‌های سیار روسیه، ۷. ولادیمیر وایسیلیوویچ استاسوف (۱۸۲۴-۱۹۰۶) - منتقد موسیقی و هنر روسی، مورخ هنر، آرشیودار و فعال اجتماعی - استاسوف فعالانه از جنبش نمایشگاه‌های سیار دفاع می‌کرد و با تسلط هنر اکادمیک مخالفت می‌کرد، وی کتاب‌ها و مقالات زیادی درباره‌ی هنرمندان روسیه نوشته است.

رستاخیز دختر یایروس. ۱۸۷۱. موزه‌ی دولتی روسیه - سن پترزبورگ

رپین با تابلوی کرجی کشان خود، در واقع، یکی از مضامین اصلی هنر روسیه را آغاز نمود. به نظر می‌رسد که تنها با این نقاشی بود که نقش و جایگاه رپین در نقاشی روسیه به عنوان «شاعر حماسی مردم روسیه» و بیان‌کننده‌ی افکار، ویژگی‌ها و علایق مردم شناخته شد. اما معلوم شد که کارهای بعدی رپین «خیانت» به این ایده‌های دمکراتیک‌گیرا است.

در پاریس

در ماه می سال ۱۸۷۳ هنرمند عازم اروپا و به عنوان حقوق‌بگیر در فرهنگستان هنر استخدام می‌شود. او از نمایشگاه جهانی وین، جایی که تابلوی کرجی‌کشان وی را به نمایش گذاشته بود، بازدید می‌کند، سپس راهی ایتالیا و سرانجام در مونت‌پاریس مستقر می‌شود، جایی که کار بر روی تابلوهای سادکو^۸ و کافه پاریسی را شروع می‌کند. سوژه‌های این آثار - افسانه‌ی فانتزی و ژانر صحنه‌ای - «با مزه‌ی کاملاً فرانسوی»، «نه رپینی» به نظر می‌رسند. رپین به استاسوف می‌نویسد: که او «به ذوق، زیبایی، سهولت، سرعت و ظرافت عمیق در عین سادگی پاریس بسیار علاقه‌مند است». کرامسکوی «روح جنبش سیار»، از تمام اینها شگفت زده و متحیر بود. «چیزی که من متوجه نمی‌شوم، این است که چگونه ممکن است چنین اتفاقی بیفتد و شما این‌ها را نقاشی کرده باشید؟ ... فکر می‌کردم که شما به مفاد اصلی هنر، ابزار و گرایش خاص مردمی آن اعتقاد نسبتاً قدرتمندی دارید... مردی که در زندگی‌اش خون اوکرائینی جریان دارد، بیشترین توانایی را نه برای تصویر کردن کوکت‌ها^۹ بلکه ارگانسیم سخت، قوی و تقریباً وحشی دارد». رپین در پاسخ می‌گوید: «هرگز... تا جایی که من به یاد می‌آورم، با خود عهد نکرده‌ام تنها پیکره‌های وحشی را نقاشی کنم، نه چنین نیست، من می‌خواهم تمام آن چیزهای که مرا تحت تاثیر قرار می‌دهند، نقاشی کنم» و چنین جوابی چیزی جز ادعای حق آزادی خلاقانه نیست.

این گستردگی علایق و ذوق حساس، از ویژگی‌های اصلی طبیعت خلاق رپین بود. اگر تلاش شود (بُردار نهایی) هنر رپین و مسیری که در آن پیشرفت وی اتفاق افتاده است، تعریف گردد، معلوم خواهد شد که انجام این کار بسیار دشوار است.

در عین حال رپین قادر بود بر روی چیزهای کاملاً متنوعی به شیوه‌ی متفاوتی کار کند.

۸. شخصیت افسانه‌ی اسلاوی،

۹. زنانی که با حمایت فاسقانسان زندگی می‌کنند.

بانو، با چتر بازی می‌کند، ۱۸۷۴، اسکیس برای
تابلوی کافه‌ی پاریسی - گالری دولتی ترتیاکف
مسکو.

بانویی که بر صندلی تکیه داده است.
۱۸۷۵، اسکیس برای نقاشی کافه پاریسی
- موزه‌ی دولتی روسیه، سن پترزبورگ

صحنه‌ی باله. ۱۸۷۴ - گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

راه مونمارت در پاریس. ۱۸۷۵ - گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

هنرمند مختلف تصویر شده اند. رپین را به دلیل غیرقابل فهم بودن و ابهام هنری سرزنش می کردند: «امروز وی از انجیل نقاشی می کشد، فردا صحنه‌ی عامیانه از ایده‌ای مُدشده، سپس نقاشی فانتزی از حماسه‌ها، ژانر زندگی‌های خارجی، نقاشی مردم‌شناسانه، سرانجام، گرایش به مکاتبات ژورنالیستی، سپس اُتود روانشناسانه، ملودرام لیبرال، و ناگهان صحنه‌های خونی از تاریخ روسیه و غیره. بدون ثبات، بدون فعالیت‌هایی با اهدافی مُشخص، تماماً اتفاقی و البته سطحی هستند...». بنابراین خود رپین اصل این ادعاها را که درباره‌ی هنر وی بسیار رایج بود بازگو می کند و با بی تفاوتی زیادی پاسخ می دهد: «چه باید کرد؟ شاید، قُضات حق داشته باشند، اما از خود نباید دور شد. من تنوع را دوست دارم». این تنوع، البته، به هیچ وجه، حاصل ابهامات هنری نبود. رپین مانند خروس طلایی سحرآمیز پوشکین - همیشه (به آن سوی می لغزد) ^{۱۰}، جایی که مهمترین مسائل واقعیت مدرن و هنر معاصر متمرکز هستند و همیشه در هنگام شکوفایی بهنگام نضج پیدا می کند. اما این پویایی و تنوع - اصلی ترین پیچش در بررسی آفرینش‌های رپین است و به عنوان یک پدیده‌ی هنری کامل، تجسم دشواری آن است.

۱۰. اشاره به داستان خروس طلایی پوشکین است که در آن خروس طلایی خدمت را به خیانت بدل میکند.

سادکو. ۱۸۷۶. موزه‌ی دولتی روسیه - سن پترزبورگ

ویژگی

ویژگی‌های آثار هر هنرمندی به نوعی با هویت، ویژگی‌های شخصی، خصوصیات فردی و همچنین به طور کلی با دیدگاه‌های وی درباره‌ی هنر ارتباط دارد. رپین با برجسته‌ترین افراد دوران معاصر ارتباط دوستانه داشته و مکاتبات زیادی با لِف نیکالایوویچ تالستوی، پاول میخائیلوویچ ترتیاکوف^{۱۱}، ولادیمیر واسلیوویچ استاسوف و بسیاری دیگر از هنرمندان روسی داشت. در نامه‌های خود با اشتیاق زیادی درباره‌ی مسائل هنری و از جمله مسائل شخصی خویش صحبت می‌کرد. رپین - نویسنده‌ی کتاب خاطرات نزدیک دور است، که به دلیل شایستگی ادبی واقعی‌اش متمایز است.

رپین در نامه‌ها و خاطرات خود و همچنین در نامه‌ها و خاطرات معاصرانش چگونه ظاهر می‌شود؟ موارد زیر از خاطرات هنرمند گرفته شده است. رپین فردی فوق‌العاده احساساتی، پذیرا، پرشور، علاقه‌مند و سرشار از اشتیاق بود. نامه‌های وی پر از علامت‌های تعجب است و علایقش غالباً اغراق‌آمیز است. او با اشتیاق یکسان و لاسکوئز^{۱۲} و ماتیکو^{۱۳}، پاریس و دهکده‌ای در اوکراین را ستایش می‌کرد. مینچینکوف تعریف می‌کند: «او در ارزیابی آثار دیگر هنرمندان، نوعی تعارف کنایه‌آمیز داشت. او کلمات «عالی است، عالی است!» را در حال عبور از جلوی نقاشی‌هایی که اهمیت هنری نداشتند، تکرار می‌کرد. تابلوی بزرگ آبتنی زنان به نمایشگاه جنبش سیار فرستاده شده بود. با دیدنش بلافاصله نظر خود را با یک یادداشت نوشت: عالی است. هنگام شمارش آرا، معلوم شد که یک رای به این نقاشی داده شده است. رپین با خنده‌ی صادقانه‌ای گفت: و این مال من است! و سرانجام به عدم پذیرش تابلو اعتراضی نکرد».

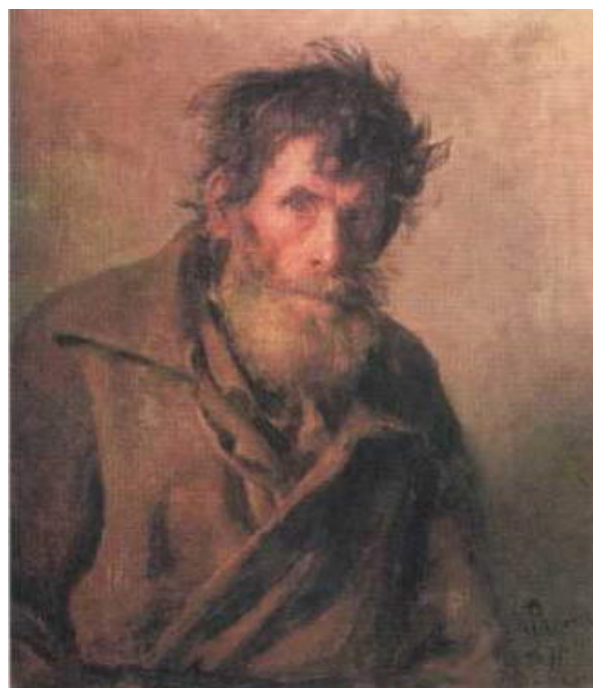
۱۱. پاول میخائیلوویچ ترتیاکوف (۱۸۳۲-۱۸۹۸) تاجر روس، مجموعه دار هنرهای زیبای روسی، بنیانگذار گالری ترتیاکوف،

۱۲. دیه گو رودریگز د سیلوا ای و لاسکوئز (۱۵۹۹-۱۶۶۰) - نقاش اسپانیای محبوب دربار فلیپ چهارم بود، وی به خاطر نقاشی‌های پرتره اش از خانواده‌ی سلطنتی اسپانیا شهرت دارد و آثار وی بعدها الگوی رئالیست‌ها و امپرسیونیست‌ها قرار گرفت.

۱۳. یان ماتیکو (۱۸۳۸-۱۸۹۳) - نقاش لهستانی، خالق نقاشی‌های تاریخ و نبردهای جنگی و موضوعات سیاسی است، تابلوی استانچیک یکی از مشهورترین آثار وی است.

بلا روس. ۱۸۶۲، موزه‌ی دولتی روسیه - سن پترزبورگ

دهقان کمرو. ۱۸۷۷. موزه‌ی هنر دولتی
نیژنی نووگورود

رپین دارای داوری و قضاوت ثابتی نبود، آن‌ا بوتکینا اشاره می‌کند که او «بیش از چندین بار اظهارات نادرست را که قبلاً انکار کرده بود تصدیق می‌کرد و برعکس». «او یک فرد نجیب، فوق‌العاده، مهربان، عزیز و نازنین است، اما نقرز و سهل‌انگار است؛ هر لحظه آری و خیر، لازم است و لازم نیست، دارد. با افسوس می‌گویند، چرا آن کار را انجام ندادم؟ و باز با افسوس می‌گویند، این لازم نیست!! و در هر لحظه متزلزل، مُشوش و مُتاسف است»، استاسوف می‌نویسد: که رپین در طی سفر مشترکشان به اروپا، به معنای واقعی کلمه با بی‌ثباتی‌اش آنها را شکنجه و عذاب می‌داد. منچینکوف خاطرنشان می‌کند: «به نظر من، رپین، در هر موقعیت و شرایطی ویژه به نظر می‌رسید، غالباً با خودش تضاد داشت و دیدگاه‌ها و حتی رفتارهای خود را تغییر می‌داد، رپین بزرگ همه را با ناسازگاری همیشگی خویش غافلگیر می‌کرد. امروز او به یک کار اشاره می‌کند و انجام می‌دهد، ولی فردا کاملاً متفاوت عمل می‌کند و اینجا پرسش لاینحل ناخوشایندی به وجود می‌آید که حقیقت و رپین واقعی کجاست؟

پراداتیاکان^{۱۴} ۱۸۷۷ - گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

سرشت

پُرتِره‌ی پِیانِیست ماری کارلونا بُنووا.
۱۸۸۷ - موزه‌ی دولتی روسیه، سن
پتربورگ

همین ناهماهنگی، در نگاه اول، در استدلال‌های رپین درباره‌ی هنر نیز وجود دارد، و با این حال، کاملاً قابل درک است که: هنرمند سرنوشت خلاقانه‌ی طولانی داشت. در جلوی چشمان وی، طلوع و غروب جنبش سیار اتفاق افتاد. او بیشتر از سوریکوف^{۱۵}، سِروف^{۱۶}، و وروبل^{۱۷} زنده ماند. فعالیت انجمن «هنر جهان»^{۱۸} «نمایشگاه‌هایی که او «انحطاطِ بازار» می‌نامید (

۱۵. واسلی ایوانوویچ سوریکوف (۱۸۴۸-۱۹۱۶) - نقاش روس، استاد بوم‌های تاریخی در مقیاس‌های بزرگ، اکادمیسین و عضو آکادمی امپراتوری هنر، از مشهورترین تابلوی وی می‌توان به صبح اعدام استریلتسی‌ها اشاره کرد.

۱۶. والناتین الکساندروویچ سِروف (۱۸۶۵-۱۹۱۱) - نقاش و گرافیس‌ت روس، استاد پرتِره، اکادمیسین،

۱۷. میخائیل الکساندروویچ وروبل (۱۸۵۶-۱۹۱۰) هنرمند روسی قرن نوزدهم و بیستم روسیه، تقریباً در همه ژانرها و انواع هنرهای زیبا کار کرده بود: نقاشی، گرافیک، هنرهای کاربردی، مجسمه‌سازی و هنر تئاتر. وی نماینده‌ی نمادگرایی در هنر نقاشی روسیه است و تحت تاثیر هنر بیژانس و کاشی‌کاری‌ها و ترکیبات آن به هنر خود شکل داد. از نقاشی‌های مشهور وی می‌توان به: دیو نشسته، دختر در زمینه‌ی فرش ایرانی، تامارا و دیو، شاهزاده قو و... اشاره کرد.

۱۸. انجمنی که فعالیت خود را در سال ۱۸۹۰ شروع کرد و اهداف خود را بازگشت به دوره باروک و روکوکو می‌دید و تا سال ۱۹۲۷ ادامه پیدا کرد.

و نیز نمایشگاه فوتوریست^{۱۹} هارا دید. در این شرایط سخت از هنرمند که به طور طبیعی حساس و مستعد است، انتظار می‌رود در طی سالیان، هنر پایدار و تزلزل‌ناپذیری را در اولویت خویش داشته باشد. با این حال، این اولویت‌ها هنوز وجود دارند و به اندازه‌ی کافی متمایز هستند. رپین بدون شک در میان استادان قدیم به هالس^{۲۰}، ولاسکوئز و تیسین^{۲۱}، احترام می‌گذاشت، اما بی‌شور و شوق و سرد با رامبراند^{۲۲} برخورد می‌کرد، و رافائل^{۲۳} در نظر وی (خشک) می‌آمد. مانند بسیاری از هنرمندان روسی برای الکساندر ایوانوف^{۲۴} و ناخشنودی استاسوف بسیار ارزش قائل بود، از کارل بریولووف^{۲۵} بسیار قدردانی می‌کرد، که علاقه‌مند بود نقاشی‌هایش را به عنوان نمونه‌ای از مهارت استادانه‌ی هنری تلقی کنند. او با خونسردی در مورد امپرسیونیست‌ها سخن می‌گفت - آنها، بی‌تردید، در رپین تاثیراتی ایجاد کردند، اما او در نقاشی‌های آزاد آنها (بی‌بند و باری) می‌دید.

۱۹. فوتوریسم، روندی از هنر آوانگارد دهه ۱۹۱۰-اوایل دهه‌ی بیستم بود، عمدتاً در شعر و نقاشی ایتالیا و روسیه اتفاق افتاد. «مانیفست فوتوریسم» توسط شاعر ایتالیایی، مارینتی» در سال ۱۹۰۹ منتشر شد، که به شتاب سرعت زندگی و صنعتی‌شدن محیط به عنوان یکی از نشانه‌های عصر جدید اشاره می‌کند.

۲۰. فرانس هالس (۱۵۸۰-۱۶۶۶) - نقاش برجسته هلندی سده‌ی هفده میلادی و یکی از برجسته‌ترین چهره‌نگاران دوران باروک به شمار می‌آید.

۲۱. تیزیانو ویچلی مشهور به تیسین (۱۴۸۷-۱۵۷۶) - نقاش و نگارگر ایتالیایی سده‌ی شانزدهم میلادی است. وی از معروف‌ترین اعضای مکتب ونیز و از استادان نامدار دوران رنسانس بود.

۲۲. رامبراند (رامبرانت) (۱۶۰۶-۱۶۶۹) نقاش دوره طلایی هلند در قرن هفدهم است. او یکی از برجسته‌ترین هنرمندان تاریخ به شمار می‌رود. موفقیت‌های خلاقانه زیادی را با پرتره‌هایش کسب کرده و تصویرسازی‌هایی که از صحنه‌های انجیل می‌کرد در بین هم‌عصرانش شهرت داشت. نحوه‌ی استفاده‌ی وی از نور و سایه و همچنین چاپ‌های فلز نوآورانه‌اش از دیگر نقاط قوت کارش بود.

۲۳. رافائل سانتی (۱۴۸۳-۱۵۲۰) - نقاش، معمار ایتالیایی آمبریا (مکتب)، فلورانس و سپس مکتب رومی بود. یکی از بهترین نمایندگان هنر رنسانس پیشرفته یا کلاسیک‌گرایی رومی قرن شانزدهم. رافائل در آثار خود آرمان‌های پیشرفته اومانیزم رنسانس را تجسم بخشید. نقاشی مدونای سیستین وی یکی از شناخته‌ترین نقاشی‌های تاریخ است. او الهام‌بخش و نقاش مورد علاقه فیودور داستایفسکی بود.

۲۴. الکساندر آندرهیویچ ایوانوف (۱۸۰۶-۱۸۵۸) - هنرمند روس، آکادمسین، خالق آثاری در موضوعات

اساطیری کتاب مقدس و دنیای باستان، نماینده آکادمیک‌گرایی، نقاش نقاشی ظهور مسیح بر مردم، ۲۵. کارل پاولوویچ بریولووف (۱۸۲۲-۱۸۵۲) - هنرمند، نقاش، نماینده کلاسیسیسم و رمانتیسیسم، نقاش ژانر و نقاشی‌های تاریخی،

میتینگ یادبود سالانه در مقابل دیوار کموناردها در گورستان پرل لاشز پاریس.
۱۸۸۳، موزه دولتی تریاکوف مسکو

قابل توجه است، که در میراث ادبی رپین به ویژه درباره‌ی نقاشی‌های خود-مهارت‌های نقاشی، رنگ‌ها، نسبت رنگ‌ها (تُن)، و در کل درباره نقاشی‌هایش، بسیار کم گفته است. نظرات وی از این دست، همیشه متناسب و دقیق، اما کاملاً شخصی بودند، مانند اظهارات تصادفی - مانند، توصیه به ویکتور واسنتسوف^{۲۶}، که پذیرفته نشد: «بگذارید رنگ‌آمیزی‌های کوچک، خصوصاً در چهره‌ها، با یک رنگ بهتر، فقط رقیق و ظریف‌تر نقاشی شوند ... فوق العاده می‌شود. رامبراند و ولاسکوئز تقریباً با یک رنگ سیاه نقاشی می‌کردند و سپس به هر جایی روح می‌بخشیدند».

۲۶. نقاش و معمار روسی (۱۸۴۸-۱۹۲۶)، استاد نقاشی تاریخی و فولکلور، واسنتسوف بنیانگذار سبک «نئوروسی» که از ژانر تاریخی و گرایشات رمانتیکی مرتبط با فولکلور و نمادگرایی تغییر سبک داد. آثار این هنرمند نقش مهمی در توسعه‌ی هنرهای زیبا از دوره‌ی سیار به سبک مدرن داشت.

رپین با اشتیاق بسیار بیشتری درباره‌ی آنچه که معنا و وظایف هنر می‌دید، نوشت. او به عنوان مثال، به کرامسکوی اعتراض می‌کرد: «شما گفتید که ما باید به سوی نور و رنگ‌ها حرکت کنیم. خیر. و اینجا وظیفه‌ی ما رفتن به سوی محتوا است. چهره، روح انسان، درام زندگی، برداشت از طبیعت، زندگی و معنای آن، روح تاریخ، اینها مضامین ما هستند». این وابستگی به مسئله‌ی «محتوا» در هنر، پژواک «زیبایی‌شناسی فایده‌گرایانه» دهه‌ی ۱۸۶۰ است.

فایده‌گرایانه» دهه‌ی ۱۸۶۰ است. رپین همیشه دوست داشت تکرار کند: «من انسان سال‌های دهه‌ی شصت هستم، انسانی رو به گذشته، برای من هنوز آرمان‌های گوگل، بلینسکی، تورگنیف، تالستوی و دیگر آرمان‌گرایان نمرده‌اند. با تمام قدرت ناچیز خود سعی می‌کنم ایده‌های خود را در واقعیت تجسم بخشم؛ بر روی بوم از خود می‌پرسم که زندگی اطراف، مرا بسیار نگران و آزرده می‌کند و به من آرامش نمی‌بخشد؛ واقعیت بسیار نفرت‌انگیز است، و در آن نمی‌توان با وجدان آسوده نقش‌ها را کشید».

با این حال در دهه‌ی ۱۸۹۰، تحت تاثیر فضای عمومی هنری، درباره ارزش و اعتبار «هنر ناب» یا «هنر برای هنر» بسیار سخن رفته است. بنابراین، او از سرنوشت نیکالای گ^{۲۷} رنجیده‌خاطر شد، که مشهور است تحت تاثیر ایده‌های لِف تالستوی درباره بی‌فایده بودن هنر قرار داشت: «چقدر متأسفم برای گ! در اینجا قربانی سلطه‌ی نظریات ما است. چنین استعداد عظیمی در اسارت ادبیات بود، جرئت نداشت هنرمند شود، از گام نهادن به سوی هنر آزاد می‌ترسید». رپین می‌نویسد: «مهم نیست که یک چیز بر حسب وظیفه‌ی خود معنا داشته باشد، چون بدین ترتیب در اجرا ضعیف خواهد شد و حتی از آن ایده‌ای که از نویسنده گرفته است، حس انزجار ایجاد خواهد کرد. به یاد دارم هنگامی که کرامسکوی به مواردی از این دست نگاه می‌کرد، می‌گفت: چه سوژه‌ی بیهوده‌ای، در مدت زمان طولانی از بین می‌رود».

رپین در نامه‌ای به استاسوف خاطرنشان می‌کند: «با این حال، ارزش «ایده‌ها» در اینجا مورد تردید نیست:

مهم این است که آن با نقاشی بد خراب نشود؛ استادان بزرگ علی‌رغم میل‌شان همیشه نسبت به قلم مو و رنگ‌آمیزی بی‌تفاوت بودند چون وظایف آنها بسیار گسترده‌تر بود».

۲۷. نیکالای نیکالایوویچ گ (۱۸۳۱-۱۸۹۴) - نقاش و طراح روس، استاد پرتره، بوم‌های تاریخی و مذهبی، مجسمه ساز روس،

دختران در میان گاوها . ۱۸۹۶- موزهی هنر روسی کی یف

هنر نقاشی برای رپین امری واجب و ضروری است، اما در عین حال «به خودی خود روشن است» و «برخلاف اراده» باید به دست آید. «رنگ‌ها... باید حس و حال تصویر و روح آن را برای ما بیان کنند و باید تمام نگاه تماشاگران را مانند آکورد در موسیقی تنظیم و چنگ زنند». فرمول رنگی آثار رپین همیشه حاکی از سوژه‌های وی است و با تصویر همخوانی دارد: ساختار موزون یکنواخت در کرجی‌کشان (انحراف از ریتمی معین، ایده‌ی پلاستیکی نقاشی را شکل دادند)؛ ناشنوایی در امتناع از اعتراف در شب تیره‌ی غم‌انگیز؛ در اسکیس‌های از زاپروژیا^{۲۸}، تمام رنگ‌های برجسته و روشن نقاشی در حال بازی و درخشندگی هستند. به عبارت دیگر، «فرم» و «محتوا» در آثار رپین در وحدتی ناگسستنی دیده می‌شوند، آنها با یکدیگر همخوان‌اند، و در یک وحدت به سر می‌پردازند. کرامسکوی به این همخوانی به عنوان ویژگی جدایی‌ناپذیر هنر می‌نگریست، و یک‌بار اظهار کرده بود که «هنر تا حدود زیادی در فرم شکل می‌گیرد و تنها فرم است که به ایده جان می‌بخشد» و این همان کمال مطلق است که بعدها توسط وروبل فرموله می‌شود: «فرم - اعتلای محتوای پلاستیک است»^{۲۹}.

۲۸. در ایران به کزاک‌ها مشهور است.

۲۹. هنر تجسمی،

درک هنر

اگر رپین را تنها بر اساس سخنانش درباره‌ی هنر و خاطراتش قضاوت کنیم، ممکن است این تصور ایجاد شود که او هرگز به جنبه‌ی فعالیت حرفه‌ای خود و هر آنچه که مربوط به حرفه، توانایی، هنر یا همانطور که هنرمندان زمان او دوست داشتند (کار دستی^{۳۰}) بگویند، اهمیت نمی‌داد.

او ظاهراً تمایلی به تامل در وضعیت روانی خود نداشت. به ندرت دیده می‌شد که به خود شک کند، از خود نومیید یا ناراضی شود - ناراضیتی یا اضطراب در ویژگی‌های شخصیت او تنها در دوره‌ی بعد، با شروع نیمه‌ی دوم دهه‌ی ۱۹۰۰، ظاهر می‌شوند و این برای رپین تعجب‌آور نیست، چون مسلماً افول استعداد خود را احساس و درک کرده بود. این درست زمانی بود که او ناگهان به وضوح شروع به نگرانی خود درباره‌ی زیبایی و هماهنگی و (ترکیب‌بندی متعالی) و شایستگی‌های هنری آثار خود کرد، هر چند از این امر چیزی حاصل نشد. برای مثال این با نقاشی بردگان فراری (کزاک) دریای سیاه، یکی از کارهای بزرگ بعدی رپین رخ می‌دهد، که هنرمند درباره آن می‌نویسد: «پیش از این انواع تجربه را به کار می‌گرفتم، و تابلو خود به درستی ظاهر می‌شد؛ و اگر هماهنگی وجود نمی‌داشت، دیگر نمی‌توانستم هارمونی را از نقاشی خود مطالبه کنم... در بردگان فراری (کزاک) در دریای سیاه، بیش از همه بر روی هماهنگی و ترکیب‌بندی کار کردم». از نظر هنری این نقاشی برداشتی از زاپاروژیایی‌ها^{۳۱} است و ادامه مضمون «جامعه‌ی انسانی» است، فقط به جای شادی عمومی، همانطور که رپین می‌گوید - «سماع و وجد توبه برای گناهان» است. سوژه و ترکیب‌بندی بردگان‌های دریای سیاه یادبودی بر نقاشی استپان رازین (۱۹۰۶-۱۹۱۰) سیریکوف بود که رپین توانست آن را در سی و پنجمین سالگرد نمایشگاه جنبش سیار ببیند.

۳۰. یا صنعت دست، صنایع دستی،

۳۱. ساکنان زاپاروژیا یا ساکنان استان زاپاروژیا را گویند، که عموماً از کزاک‌ها تشکیل شده است.

کزاک‌ها در دریای سیاه ۱۹۰۸-۱۹۱۹ - مجموعه‌ی شخصی. استکهلم

این واقعیت که رپین «شهامت مطالبه‌ی هارمونی» را در آثار خویش نداشت، بسیار قابل توجه است. رپین بیش از همه نه برای زیبایی بدیع، مهارت و حتی «مفهوم» نقاشی‌ها، بلکه بیشتر برای «حقیقت زندگی» ارزش قائل بود و تمام جنبش سیار، بدون استثناء، در مراحل اولیه، آرزوی این را داشتند و به عنوان اعتلای کمال برای آن می‌جنگیدند. آیا می‌توان «هارمونی» را در ذات خود زندگی مطالبه کرد؟ اما زندگی و طبیعت برای رپین، انکارناپذیرترین مرجع و علاوه بر این، بیشترین مرجع هنری بودند: «زیبایی - امری سلیقه‌ای است؛ اما برای من تمام حقیقت است». درستی، قادر به زندگی بودن و واقعیت به معنای واقع‌گرایی است - رپین با این کلمات همیشه وظایف خود و به طور کلی ارزش نقاشی را تعریف می‌کرد.

استراحت (پُرتره‌ی ورا الکسیونا ریپنوا، زن هنرمند). ۱۸۸۰، گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

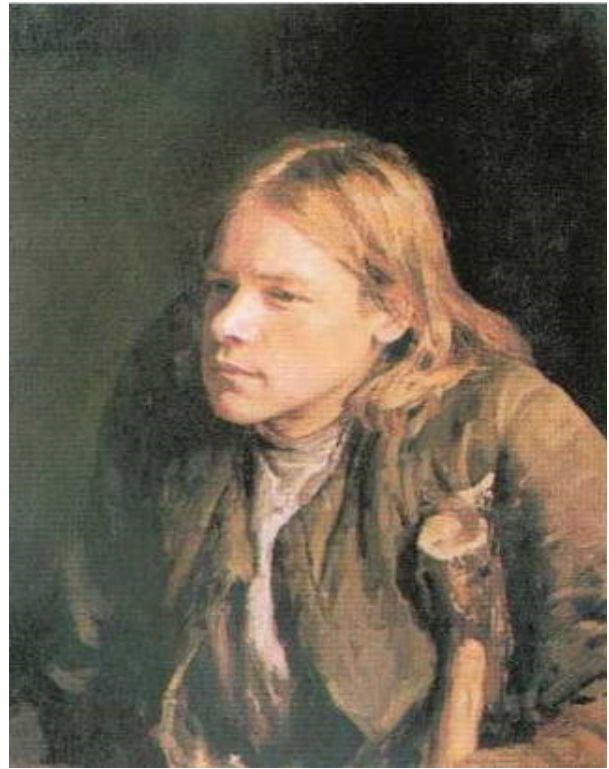
پاول تریاکوف از رپین در نقاشی «موکب تعمید در استان کورسکوی» خواست تا در نقاشی، به جای یکی از زن‌ها، جعبه‌ی خالی تمثال معجزه را در دست دختری زیبا نقاشی کند. هنرمند صریحاً جواب می‌دهد: «برای من چیزی فراتر از حقیقت وجود ندارد، به هر جا و هر کجای این جمعیت نگاه کنید، با چهره‌های زیبای زیادی روبرو خواهید شد، و بدون شک، برای رضایت شما در اول تابلو به پیش آمده‌اند؟».

نکته‌ی اصلی - موضوعی زیبا را در طبیعت دیدن است و در زندگی، سوژه، ترکیب‌بندی، شخصیت‌ها و رنگ‌ها خود را دیکته می‌کند. در آن، در زندگی، و نه در نقاشی اصلی‌ترین فضایل هنری نهفته است و وظیفه‌ی هنرمند - نقش کردن تنها "راستی" آنچه را که دیده، است.

اما برای دیدن زندگی، به «استعداد هنری» و دید و توجه‌ی بسیار ویژه‌ای نیاز است.

نامه‌ها و خاطرات رپین لبریز از انواع برداشت‌های متفاوت از زندگی است - این توصیفات، در واقع، اشتیاق اصلی میراث ادبی رپین را تشکیل می‌دهند. آن جایی که هنرمند شروع به استدلال و بحث درباره هنر (به طور کلی) می‌کند، ملال‌آور و پیش پا افتاده می‌شود.

اما آن جایی که در مورد جزئیات خاص، ریزه‌کاری‌های ظریف، جزئیات زندگی، شخصیت‌ها و عادات شخصیت‌ها گفته می‌شود - رپین واقعاً تکرارنشده‌ای است؛ دقت، ظرافت کاری، شفافیت و تشریحات و توصیفات در خاطراتش جذاب و خیره کننده‌اند: او به معنای واقعی کلمه باعث شد، دیده شود آنچه که توصیف می‌شود، او همه چیز را از نگاه هنرمند می‌دید، آگاهانه یا ناآگاهانه به دنبال یافتن و جستجوی هر چیز جزیی در یک مضمون نقاشی مستقل است. «در بوته‌زارها، در مراتع، ابتدا به قوانین ترکیب‌بندی: برجستگی و پرسپکتیوی آن پی‌بردم. بوته‌زار ضعیف و بر بادرفته‌ای در پیش‌زمینه، فضای زیادی از نقاشی را اشغال می‌کند؛ با عشوه‌گری و زیبایی، مسیری جنگلی را پشت سر خود پنهان می‌کند و گروهی باشکوه از درختان در پس، پس‌زمینه را می‌سازند. اینجا تابلو برجستگی دارد؛ و ما همه در آکادمی برجستگی می‌ساختیم».

مرد کوژک. ۱۸۸۱، اتود برای نقاشی موبک
تعمید در استان کورسکوی - گالری دولتی
ترتیاکوف مسکو

قطعه‌ای از موبک تعمید در استان
کورسکوی. ۱۸۸۱-۱۸۸۳ - گالری دولتی
ترتیاکوف مسکو

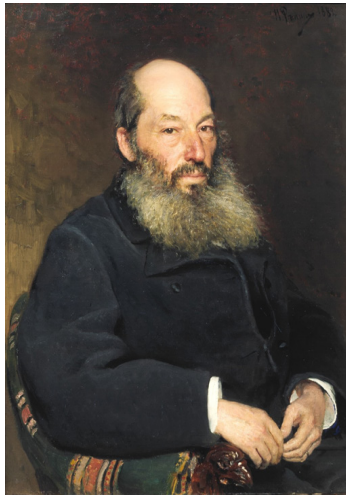
حرکت موبک تعمید در جنگل بلوط،
تمثال ظهور. ۱۸۷۶-۱۹۲۰ - گالری شهر پراگ

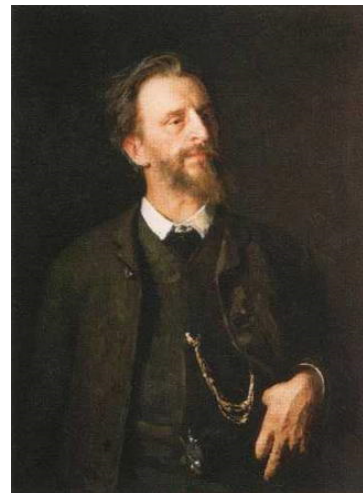
نواختن پیانو. ۱۹۰۵ - گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

پُرت‌ره‌ی الکساندار پاولوونی
بوتکینا. ۱۹۰۱ - گالری دولتی
ترتیاکوف مسکو

پُرت‌ره‌ی شاعر آفاناسی
آفاناسوویچ فیت^{۳۳}. ۱۸۸۲
- گالری دولتی ترتیاکوف
مسکو

پُرت‌ره‌ی هنرمند گریگوری
گریگوروویچ میسایدوف^{۳۲}.
۱۸۸۴-۱۸۸۶ - گالری دولتی
ترتیاکوف مسکو

۳۲. گریگوری گریگوروویچ میسایدوف (۱۸۳۴-۱۹۱۱) - نقاش روس، یکی از برجسته‌ترین نمایندگان رئالیسم روسیه نیمه دوم قرن نوزدهم، بنیانگذار نمایشگاه‌های هنری سیار. موضوع اصلی نقاشی‌های این هنرمند زندگی دهقانی است.

۳۳. آفاناسی آفاناسوویچ فت (۱۸۲۰-۱۸۹۲) - شاعر - غزل‌سرا، نثرنویس، مترجم روس، عضو آکادمی علوم پتربورگ، به گفته‌ی نکراسوف او تنها شاعری است که می‌تواند با پوشکین رقابت کند.

صفحات خاطرات رپین درباره‌ی معاصران مشهوری همچون ولادیمیر استاسوف، والنتین سرروف، و سیوالود گارشین^{۳۴}، ولادیمیر سالایوف^{۳۵}، لف تالستوی نیز هست، این خاطرات یک هنرمند، نقاش است که زیاد مشغول مطالعه‌ی شخصیت افراد نبود، بلکه بیشتر به مشاهده‌ی نمود خارجی آنها: نگاه، وضع (پُز)، حالت‌های چهره، ژست، تناسب حرکات، شیوه و رفتارها (آداب و رسوم)، لباس، محیط، انواع واکنش‌ها به برداشته‌های بیرونی، می‌پرداخت - مجموعه مشاهداتی که رپین را به شکوه و شهرت یک نقاش برجسته‌ی پُرتره تبدیل کردند.

میخائیل گلینکا^{۳۶} هنگام آهنگسازی اپرای روسلان و لودمیلا.
۱۸۸۷ - گالری دولتی تریاکوف مسکو

۳۴. سیوالود میخایلوویچ گارشین (۱۸۵۵-۱۸۸۸) - نویسنده، شاعر و منتقد هنری روس،
۳۵. ولادیمیر سرگوییچ سالایوف (۱۸۵۳-۱۹۰۰) - متفکر مذهبی روس، عارف، شاعر و روزنامه نگار، منتقد ادبی، معلم، آکادمیسین افتخاری علوم شاهنشاهی در زمینه ادبیات. وی بر نویسندگان زیادی در قرن بیستم منجمله بولگاکف، سیمون فرانک و شاعرانی همچون اندره بلی و بلوک تاثیر گذاشته است. وی یکی از شخصیت های اصلی فلسفه ی روسیه - هم از نظر مشارکت علمی و هم از نظر تاثیری که بر دانشمندان و سایر نمایندگان روشنفکری خلاق گذاشت - در قرن نوزدهم است. وی جهت موسوم به فلسفه مسیحی را پایه گذاری کرد.

۳۶. میخائیل ایوانوویچ گلیسنکا (۱۸۰۴-۱۸۵۷) - آهنگساز روس، آثار گلینکا بر بزرگترین آهنگسازان روس از جمله موسورگسکی، الکساندر دارگامیژسکی، ریمسکی-کورساکوف، الکساندر بارادین و چایکوفسکی تاثیر گذاشته است، به گفته‌ی استاسوف: هر دو (پوشکین و گلینکا) زبان روسی جدیدی ایجاد کردند، یکی در شعر و دیگری در موسیقی،

نادیا رپین. ۱۸۸۱ - موزهی هنری دولتی ساراتوف

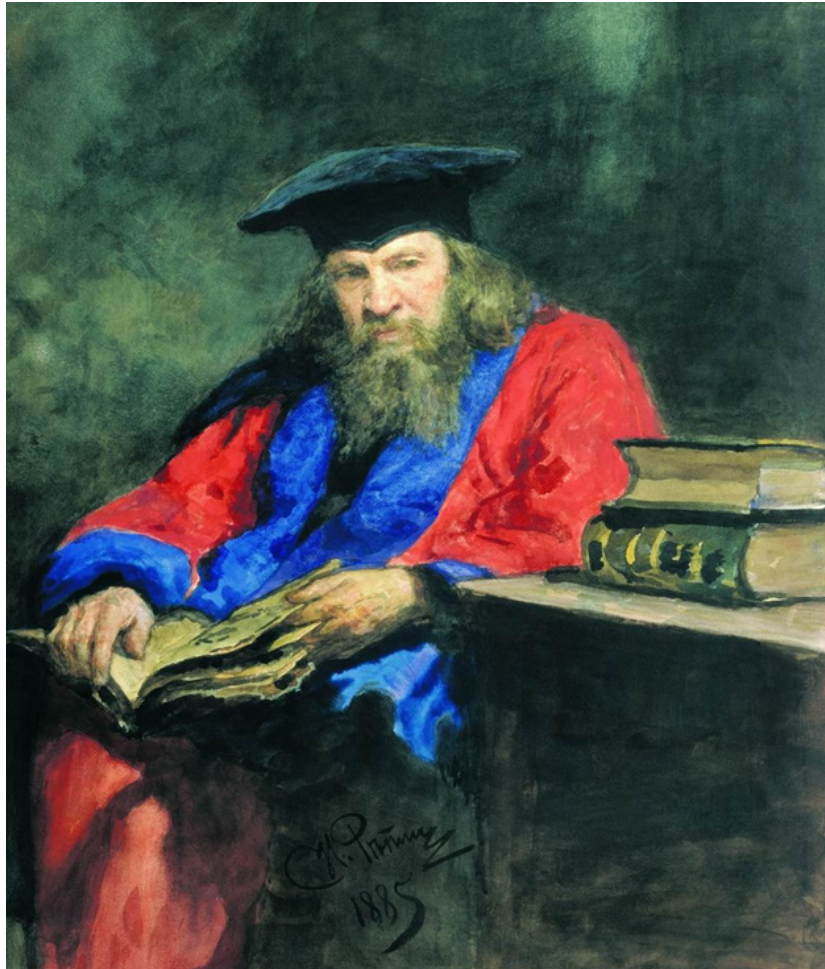
پُرتره‌نگار

در کتاب خاطرات نزدیک دور، در بخش ولادیمیر سالوویف، رپین تعریف می‌کند که جیغ و خنده‌های «کودکانه»ی سالاوویوف که «مانند بعضی از احمق‌ها می‌خندد» به طرز ناخوشایندی وی را اذیت می‌کرد. و اینکه این خنده به طرز عجیبی با ظاهر والای فیلسوف مشهور با «چشمانی همچون مسیح» و «ژستی تاثیرگذار» مطابقت نداشت.

در رفتار و اخلاقیات هر انسانی می‌توان چنین ویژگی‌هایی پیدا کرد، که مفهوم کلی شخصیت را نقض می‌کند. با این حال، همین ویژگی‌ها، منحصربه‌فرد بودن و خاص بودن هر شخصیت فردی را تشکیل می‌دهند. جُستن لحظه‌ای متعادل میان اتفاقی آنی، متمایز و نوعی، یکی از وظایف اصلی پُرتره‌نگار است. رپین به خوبی به این واقعیت آگاه بود که مُدل هنگام ایستادن در برابر هنرمند، ناخودآگاه شروع به «نمایاندن خود» می‌کند - او با ژست گرفتن، نقش خاصی را ایفا می‌کند. این شیوه‌ی نقش‌آفرینی، شمایل و ظاهر فرد را در میان آنچه که هست و آنچه که می‌خواهد به نظر برسد، میان صورت و مبدل، مستتر و تقسیم می‌کند. اینکه چگونه انسانی از دست می‌رود و خود را در میان پوشش‌های اجتماعی، حرفه‌ای و غیره که بر او آویزان یا تحمیل شده‌اند، می‌یابد، - مسئله‌ای مُبرم و به طور کلی برای تمام زمان‌ها جالب است و از آنجایی که نقاشی با تصاویر دیداری روبرو است، پس مسیر و روش‌های مهمی که تجلی درون باشد، نمایان و ظاهر می‌شود، این مسیرها مشکلات خاص خود را برای هنر نقاشی درست کرده‌اند.

در هنر رپین این مشکل با مهارت زیادی حل شده است. مُدل‌های هنرمند همیشه در یک وضعیت خاص به آسانی نمایان می‌شوند: معمولاً، این وضعیت (دیالوگ) با یک بیننده یا گفتگوکننده‌ی پنهانی همراه است.

ترتیاکوف در میان شاهکارهای گالری خویش دستانش را بر سینه نهاده است و عمیقاً می‌اندیشد، اما در حرکت انگشت دستانش نوعی لرزش عصبی وجود دارد که آرامش عادی را بر هم می‌زند. سناتور دلویک به صندلی تکیه داده

پُرتِره‌ی دمیتِری ایوانوویچ
مندلیف در جامه‌ی
استادی در دانشگاه
ادینبورگ. ۱۸۸۵، گالری
دولتی تریاکوف مسکو

است، در عین حال کمی بلند شده و چشمانش را تنگ می‌کند، گویی می‌خواهد شی خود را تابع ویژگی‌های شخصیت و سبک رفتاری مُدل می‌کند. استدلال قاطعی ارائه کند. الکسی پیسیمسکی^{۳۷} با نگاهی پرسش‌گرایانه ابروها را بالا می‌اندازد و لب‌ها را به تندی می‌بندد.

«ناپایداری» رپین به تنوع و غنای شگفت‌انگیزی بدل شده است. در هر مورد خاص رپین نشان داد توانایی تغییر سبک‌های نقاشی و ترکیب‌بندی، رنگ‌آمیزی، نورپردازی و ساختار احساسی پُرتِره‌ها را دارد. پُرتِره‌ی نیکالای گ را با سایه‌روشن‌های (رامبراندی)، ضربات کوچک، برجسته و دارای تَنالیتِه خلق کرد. هنگام نزدیک شدن به پُرتِره‌ای از پلاگا استپانووا اتوهای زیادی زد. این نقاشی طراحی شده «تند و گرم»، کاملاً منطبق با شخصیت قوی، پُرشور و حتی رفیع بازیگر مشهور است. رپین هر بار گویی خود را با شخصیت پُرتِره‌ای که می‌کشد، در هم می‌آمیزد و سبک نقاشی خود را تابع ویژگی‌ها

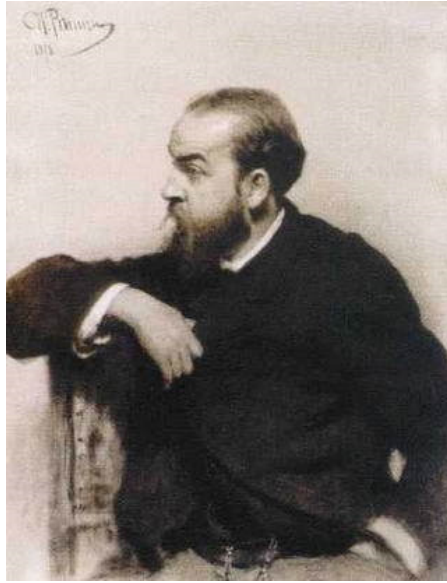
۳۷. الکسی فئوفیلاکتوویچ پیسیمسکی (۱۸۲۱-۱۸۸۱) - نویسنده و دراماتورژ روس - از مشهورترین آثار وی می‌توان به رمان «هزار روح» و نمایشنامه‌ای از زندگی عامیانه «سرنوشت تلخ» اشاره کرد.

اتود بازیگر پلاگا انتیپوونا سترپیتووا. ۱۸۸۲ - گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

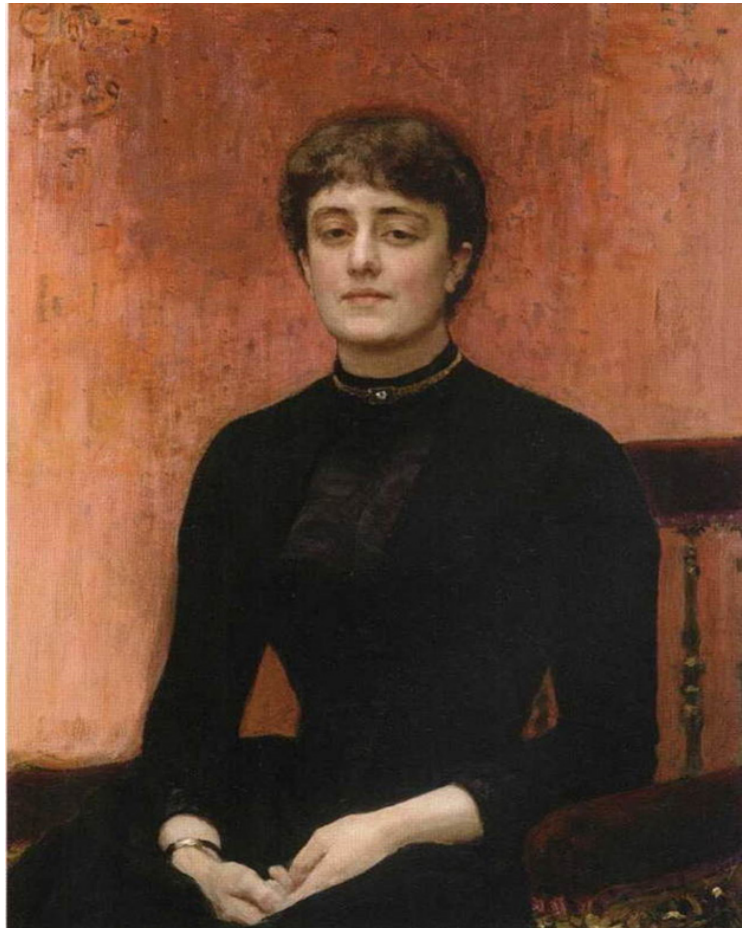
پرتره‌ی مهندس نظامی آندره‌ی ایوانوویچ دیلویچ. ۱۸۸۲ - گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

پُرتره‌ی هنرمند رافائل سرگوییچ
لویتسکا. ۱۸۷۸. آتنیوم، فنلاند

پُرتره‌ی الیزابت گریگورنا مامونتاووا.
۱۸۷۹. گالری دولتی ترتیاکوف
مسکو

پُرتره‌ی الیزابت نیکولائونا زوانتسوا.
۱۸۸۹، موزه‌ی آتنوم، فنلاند

پُرتره‌ی نویسنده الکسیا فیوفیلاکتویچ پیسیمسکی. ۱۸۸۰، گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

دسته گل پاییزی. پُرتره‌ی ورا الینیچنی ریپنا، دختر هنرمند. ۱۸۹۲. گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

دختر بچه آدا. ۱۸۸۲، گالری دولتی ترتیاکوف مسکو
پُتره‌ی الکساندر ولادیمیروویچ
ژیرکوویچ. ۱۸۹۱، موزه‌ی دولتی
روسیه، سن پتربورگ

«دختر پُرشور»، پُتره‌ی وِرا ریپین،
دختر هنرمند. ۱۸۸۴. گالری دولتی
ترتیاکوف مسکو

شخصیت و سبک رفتاری مُدل می‌کند.

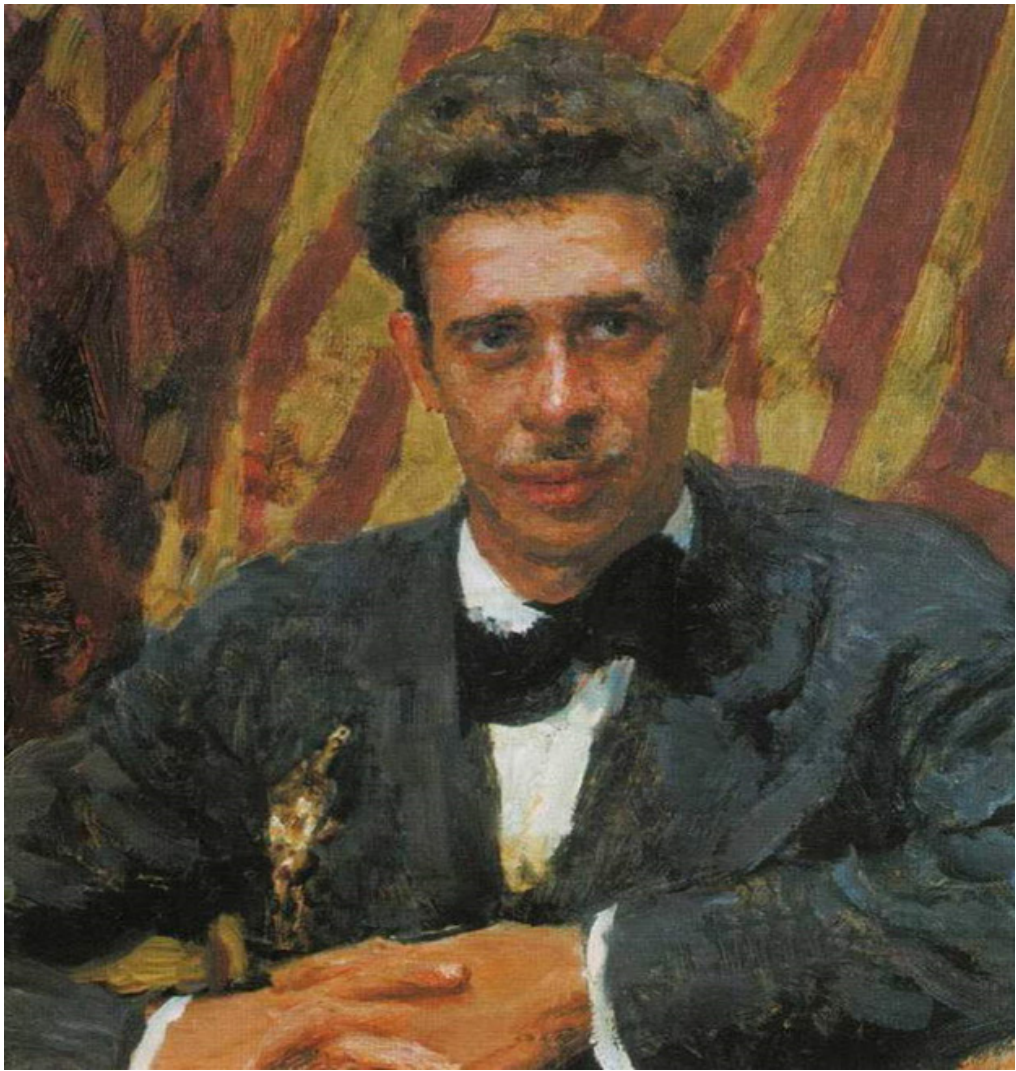
احساس مرسوم وضعیت پُرتره‌ای، وضعیت ژستیک، «بازی برای مخاطب»، نیاز به تصویر کردن فردی که نه تنها همانطور که هست بلکه آنچنان که می‌خواهد به نظر برسد - این احساس رپین از بی‌واسطه‌گی (فیزولوژی) دفاع می‌کند، که وی گاهی به آن تمایل داشت، پس آنچنان که خود اعتراف کرده است: «قاعده‌ی اصلی من در نقاشی این است: ماده به همان صورتی که هست. من به رنگ‌ها، ضربات و تجارب هنری قلم‌مو اهمیتی نمی‌دهم، من همیشه به دنبال اصل بدن به عنوان بدن بوده‌ام».

با این وجود، این «ماتریالیسم»، اغلب به هنرمند اجازه نمی‌داد به آنچه که باشکوه دریافت می‌شد، برسد، به عنوان مثال، شاگردش، والنترین سروف، در کارهایش نرمی، سادگی و زیبایی داشت. این نوع مقوله‌ها در قاموس رپین غایب بودند.

پیش‌تر یادآوری کردم که رپین نمی‌خواست برای ترتیاکوف دختری زیبا نقاشی کند. در طی سفرش به اسپانیا، استاسوف اغلب به رپین یادآوری می‌کرد که بی‌گمان در اینجا باید زنی زیبا نقاشی کند. سرانجام بانویی را پیدا می‌کنند که از نظر آنها «اندکی زیبا، نه ایده‌آل» به نظر می‌رسید و استاسوف ترتیب جلسات کشیدن پُرتره را می‌دهد. سپس - رپین یادآوری می‌کند «زیبایی‌اش کجا رفت؟! ساده‌ترین، عادی‌ترین و خاموش‌ترین بانو بود... اتود بسیار معمولی و غیر جالبی از آن درآمد». چگونه هنرمند شکست خود را توضیح می‌داد؟

به سادگی این واقعیت که این بانو با پشتکار و صداقت بسیار ژست می‌گرفت و این کار باعث بی‌حوصله‌گی وی می‌شد. «اغلب، یعنی تقریباً همیشه، هنگامی که بسیار بی‌عیب و نقص و با حوصله ژست می‌گیرند، پُرتره خسته‌کننده و بی‌روح ظاهر می‌شود و برعکس، هنگام بی‌حوصله نشستن، شگفتی‌های موفقیت‌آمیزی به دست می‌آید. بنابراین، به عنوان مثال، پُرتره ترتیاکوف را دارم که با کوشش فوق‌العاده‌ای نشسته بود، پُرتره بدی از آب درآمد، اما پیسیمسکی که هر پنج دقیقه برای استراحت از جای خود بلند می‌شد، به من کمک کرد. پُرتره‌ی او موفقیت بزرگی کسب کرد».

درباره‌ی نقاشی خود دسته گل پاییزی - پُرتره‌ی دخترش ورا - رپین، با بیان برنامه‌ی نقاشی خود به تاتینا لووونا تالستوی می‌نویسد: «اکنون نقاشی ورا را آغاز می‌کنم؛ در میان باغ، همراه با دسته گل زُمخت پاییزی آشفته‌ای،

پُرت‌ره‌ی هنرمند نیکالای ولادیمیروویچ رمیزوف^{۳۸} (رمی). ۱۹۱۷. موزه-آپارتمان ایزاک بروودسکی

با غنچه‌های بسیار ظریف و زیبا؛ با گلاهِ ابریشمی، احساس زندگی، جوانی و سعادت را بیان می‌کند». نقاشی، در زیبایی و اصالت رنگ یکی از موفق‌ترین آثار رپین است.

اما رپین به طور کامل در «بیان احساس زندگی، جوانی و سعادت» شکست خورد، صحیح‌تر آن است گفته شود که چهره‌ی مُدل به طور کلی عاری از هر گونه بیان است. لازم به ذکر است که برنامه‌ی هنری مشابه‌ای چند سال پیش از این در تابلوی مشهور دخترک با هلوهای سِرُوف به طور کامل اجرا شد، جایی که نه تنها مُدل بلکه تابلوی نقاشی، خود لبریز از احساس طراوت و تازگی، شادی جوانی و زندگی است.

۳۸. نیکالای ولادیمیروویچ رمیزوف (۱۸۷۸-۱۹۷۵) - نقاش و گرافیس‌ت روس، هنرمند تئاتر.

خودنگاره. ۱۸۸۷. گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

پُرتره‌ی بارونس واروارا ایوانوونا ایکسکول
فون گیلدینباند^{۳۹}. ۱۸۸۹. گالری دولتی
ترتیاکوف مسکو

پُرتره‌ی سوفی میخایلوونا دراگامیرووا. ۱۸۸۹. موزه‌ی
دولتی روسیه. سن پتربورگ

پُرتره‌ی هنرمند واسیلی
دمیتروویچ پالینوف^{۴۰}. ۱۸۸۷.
گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

۳۹. واروارا ایوانوونا ایکسکول فون گیلدینباند (۱۸۵۰-۱۹۲۸) - شخصیت اجتماعی، نویسنده و مترجم روس،
۴۰. واسیلی دیمتروویچ پالینوف (۱۸۴۴-۱۹۲۷) - هنرمند روس، آکادمیسین، وی نقاش تاریخی، منظره و
ژانر بود، هنرمند خلق اتحاد جماهیر شوروی، یکی از اصلاح‌طلبانی بود که درک اتود در هوای آزاد را
به عنوان یک اثر مستقل به وجود آورد.

پُرتره‌ی پاول میخایلوویچ ترتیاکوف. ۱۸۸۳. گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

تاریخ و دوران معاصر

پُرتره‌ی هنرمند نیکالای نیکالایویچ گ. ۱۸۸۱. گالری دولتی ترتیاکوف مسکو جشن. ۱۸۸۱. گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

در سال ۱۸۸۱ رپین به استاسوف می‌نویسد: «...تمام تاریخ رستاخیز و رستاخیزِ مردگان را و تمام صحنه‌های مردمی - قوم‌نگاری را ترک خواهیم کرد... و تصورات نقاشی‌هایم را که مدتی است از مبرم‌ترین واقعیات زندگی روزمره‌ی». ما است

اجتماع «در کنار نور چراغ». ۱۸۸۳. گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

آغاز خواهیم کرد، واقعیاتی که ما را احاطه کرده، رویدادهایی که برای ما قابل درک و همه‌ی ما را بیشتر از تمام رویدادهای گذشته شگفت‌زده کرده‌اند با این وجود، «واقعیتِ روزمره»، همیشه رپین را به خود مشغول می‌کرد. تنها «صحنه‌ی مردمی - قومی» ایجاد شده در آن زمان، تابلوی جشن - که پاسخ رپین به جستجوی ایده‌ی مربوط به جنبش سیار «آرمان پُرشر و شور مردمی» بود.

اما در سال‌های ۱۸۸۰، رپین تعدادی نقاشی خلق کرد که موضوع آنها به واقعیت‌های روز اختصاص داشت: سرنوشت نارودنیک انقلابی. این آثار به مناسبت‌های مختلف و ظاهراً بدون قصد ایجاد مجموعه‌ای کامل نقاشی شده‌اند، در سوژه‌های اصلی، مسیر زندگی روشنفکران مردمی که به نوعی مجموعه‌ی خاص خود را تشکیل می‌دهند. ایده‌ی پیوندی که اجازه می‌دهد در این آثار نه تنها قسمت (اپیزود)های جداگانه، بلکه وحدتِ موضوعات را نیز مشاهده کنیم، و به ویژه اینکه سرنوشتِ نارودنیک همچون «رنج‌دیده‌ی ایمان»، ایده‌ی «ایثارگرِ فدایی»، نزد معاصران مظهر نخستین سرنوشت مسیح شود.

نیکالای گ. شام آخر. ۱۸۶۳. موزه‌ی دولتی روسیه. سن پترزبورگ

قبلاً اشاره شد که آثار «مجموعه‌ی مردمی» رپین همانندی‌های بی‌واسطه‌ای با شمایل‌نگاری انجیل دارند. بنابراین، در نقاشی گردهمایی، رپین سیزده همراه نگاشته است، این نوعی «شام آخر» است. در تصاویر این نقاشی، تصاویر استعاره‌ای «مانند شعله‌های لرزان» با مشاجره، بحث و گفتگوی شدید تحقق می‌یابد. برای رپین جهت و هدایت نور نادر و تاریکی نامفهوم و منبع نور مصنوعی است و باعث می‌شود نقاشی شام آخر نیکالای گ به یاد بیاید. در نقاشی دستگیری مبلغ که دیرتر به اتمام رسید، دو تعارض انجیل بازخوانی می‌شوند: بازداشت مسیح (نگاه خشمگین مبلغ به خائن که در میان گروه دهقانان قرار دارد) و به بند کشیدن مسیح: مبلغ را با دستهایش به ستونی بسته‌اند. این موازی‌سازی رویدادهای انجیل با بیانی معاصر در هنر روسیه پیشتر توسط نیکالای نکراسوف^{۴۱} بیان شده بود، وی در قطعه شعری برای پیامبر که به نیکالای چرنیشفسکی^{۴۲} تقدیم شده، می‌نویسد:

دستگیری مبلغ. ۱۸۸۰-۱۸۹۲. گالری دولتی تریاکوف مسکو

۴۱. نیکالای الکسوویچ نکراسوف (۱۸۲۱-۱۸۷۷) - شاعر، نثر نویس، نویسنده‌ی مقالات سیاسی و اجتماعی کلاسیک ادبیات روسیه، از ۱۸۴۷ تا ۱۸۶۶ وی رئیس مجله‌ی ادبی و سیاسی - اجتماعی «ساورمینیک - به معنای معنای معاصر - هم عصر) بود. وی بر اساس دیدگاه‌های خود در زمره «دمکرات‌های انقلابی» قرار داشت.

۴۲. نیکالای گوریلوویچ چرنیشفسکی (۱۸۲۸-۱۸۹۸) - منتقد ادبی، دمکرات انقلابی، نظریه پرداز سوسیالیسم اتوپیایی، فیلسوف ماتریالیست، مقاله نویس سیاسی و نویسنده‌ی روس است. نوشته‌های وی بر لنین و برخی دیگر از انقلابیون و سوسیالیست‌ها تاثیر گذاشت.

او را هنوز به صلیب نکشیده‌اند،
اما زمان به صلیب کشیدنش فرا خواهد رسید؛
او را خدای خشم و اندوه فرستاد،
به پادشاهان زمین درباره مسیح بگویید.

سوژه‌ی امتناع از اعتراف ادامه‌ی همان «مجموعه مصائب مسیح» بود. عنوان اولیه تابلو -پیش از اعتراف، تاکید بر موضوع «امتناع» نداشت. تابلو تحت تاثیر شعر نیکلای مینسکی^{۴۳} آخرین اعتراف که به صورت غیر قانونی در نشریه امواج خلق منتشر شده بود، نقاشی شد:

پروردگارا ببخشای،
که فقرا و گرسنگان را
پرشور همچون برادرانم دوست می‌داشتیم...
پروردگارا ببخشای که آن خیر ابدی را
افسانه‌ای محال نمی‌پنداشتیم.

فضای بسته و نامفهوم زیرزمین با استفاده از جزئیات تصویری انجام شده است: فیگورها را نور گرگ و میش ستبر گورمانندی احاطه کرده است، جایی که به سختی نور ضعیف ماه می‌درخشد و این تاریکی، چهره‌ی زندانی را محو می‌کند. شان و غرور زندانی با دوراندیشی سراسیمه‌ای که کشیش، صلیب را آماده و به سمت زندانی نزدیک می‌کند، در تضاد است. رپین بدون نشان دادن چهره، ژست، با تعادل صلیب نسبت به فیگور، لحن کشیش را انتقال داده است، که زندانی را بدون اصرار خطاب می‌کند، با تردید و حتی انگار به خوبی مانند کسی که از قبل می‌داند که نباید انتظار توبه از قهرمان- نارودنیک داشت، و به علاوه چهره و فیگور زندانی لحظه‌ای غرور خودخواهانه‌ای را نشان می‌دهد. در این جا نیز الهام از شعر مینسکی مشهود است: به نظر می‌رسد زندانی آماده است تا سخنانی انتقادی آتشینی را آغاز کند.

۴۳. نیکالای ماکسیموویچ مینسکی (۱۸۵۵-۱۹۳۷) - شاعر و متفکر مذهبی روس،

راهبه. ۱۸۸۷، موزهی هنر روسی کی یف

نکته شایان توجه اینکه در نقاشی انتظار نداشتند، سوژه‌ی «مجموعه نارودنیکی» تکمیل می‌شود، رپین به گفته‌ی استاسوف در ابتدا ورودی تبعیدی را تصویر کرد که بر آستانه‌ی در ایستاده بود و چیزی را قرائت می‌کرد. انتظار نداشتند پس از عفو تبعیدی‌های نارودنیک نقاشی شد، قهرمان به طور غیرمنتظره‌ای از تبعید به خانه‌ی زادگاهش برمی‌گردد. فضای داخلی تابلو با نور ناپایدار خورشید اشباع شده است. به سختی بقایای رعد و برق دیده می‌شود، شیشه‌ی درب منتهی به بالکن، هنوز خیس باران است. زنی (بدیهی است که زن تبعیدی است) چهره‌اش را پشت پیانو برگردانده است و همچنین چهره‌ی حیرت‌زده‌ی پسر نیز با همان نور روشن شده است - لحظه‌ای، حیرت جای خود را به شادی می‌دهد. این پایان و سرانجام راه است. رپین - نقاش تاریخ، دلبستگی به سوژه‌های نهایی از مشخصه‌های وی بود. تمام منتقدان معاصر رپین از جمله استاسوف، معتقد بودند که نقش وی به مانند «مورخ»، تصویر کردن موضوعات تاریخی نیست. در همین حال، رپین بسیار نگران اعتبار تاریخی نقاشی‌هایش بود. او با کار بر روی تابلوهای شاهدخت سوفیا، ایوان مخوف و کزاک‌ها (زاپاروژایی‌ها) کوچکترین جزئیات مانند: لباس‌ها، سلاح، صندلی، دکور داخلی، حتی رنگ چشم شاهدخت سوفیا را به وضوح نشان می‌داد. اما در عین حال، در تابلوهای تاریخی رپین فاصله‌ی زمانی زیادی وجود ندارد: علی‌رغم اینکه فضای آنها با دقت بازسازی شده است و آنچه را که اتفاق می‌افتد نه به عنوان زمان گذشته بلکه به عنوان رخدادی در زمان حال نشان می‌دهد.

امتناع از اعتراف. ۱۸۷۹-۱۸۸۵.
گالری دولتی تریاکوف مسکو

صبح اعدام استریلتسی^{۴۴} (کمانداران). ۱۸۸۱. واسیلی سوریکوف. موزه‌ی دولتی تریاکوف مسکو

یک‌بار در آکادمی هنر به رپین برنامه‌ی فرشته، جان نخستین فرزندان مصری را می‌گیرد، پیشنهاد شد. رپین به یاد می‌آورد که «در فکر بودم که این سوژه را با یک واقعیت ناب انتقال دهم. البته، وضعیت اتاق‌های خواب مجلل شاهزاده‌های مصری مورد مطالعه قرار گرفت ... و این جا تصور می‌کردم، در شب، فرشته‌ی مرگ به سوی فرزند نخست جوان پرواز می‌کند که مانند همیشه برهنه در خواب است، گلپوش را می‌گیرد، زانویش را بر شکم قربانی می‌گذارد و با دستانش به صورت کاملاً واقعی روحش را می‌گیرد». و باز - «واقعیت»؛ حتی در سوژه‌های تاریخی - تمایل به ارائه‌ی تمام آن چیزهایی است که «در واقع» می‌تواند وجود داشته باشد.

۴۴. به سرکوب و اعدام شورش کمانداران اشاره دارد، شورشی که در وهله‌ی به دلایل کمبود خزانه و پرداخت نکردن دستمزدها، حضور خارجی در مناصب ارشد نظامی روی داد و به جز این طبق بسیاری از شهادت‌ها قصد داشتند پرنسس سوفیا را که قبلاً در دروان نوجوانی نایب‌السلطنه پیترو و ایوان بود، به قدرت برسانند - قیام توسط سربازان سرکوب شد و درگیری‌ها تا سال ۱۷۰۷ ادامه یافت و بیش از هزار نفر اعدام شدند.

این تمایل باعث شد رپین فضای نقاشی‌های تاریخی خود را بسط دهد و تماشاگر را به یک «شاهد عینی» در تصویر بدل کند. ما آزادانه می‌توانیم «وارد» اتاق‌های زندانی شاهدخت سوفیا شویم: فضای خالی جلوی پنجره مانند چیزی شبیه به اندرونی باز، خصوصاً برای بیننده رها شده است. عصای افتادن از چارچوب تابلو است. غلتیده در ایوان مخوف در لحظه‌ی بعد، آماده‌گویی سر بی‌موی کزاک در کزاک‌ها صفحه‌ی بوم را شکافته و خود را در فضای بیننده می‌یابد. اما تاریخ به هیچ وجه یک رویدادآنی و لحظه‌ای نیست

پُرتره‌ی والنینا سمونونا سیرووا. ۱۸۷۸، اسکیزی برای تابلوی شاهدخت سوفیا. موزه‌ی دولتی ترتیاکوف مسکو

پرنسس سوفیا الکسیوونا^{۴۵} پس از یک سال زندانی شدن در صومعه‌ی نوودویچی، هنگام اعدام استریلتسی‌ها (کمانداران) و شکنجه تمام خدمتکارانش در سال ۱۶۹۸. گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

۴۵. نایب‌سلطنه تخت سلطنتی برادران کوچکتر ایوان و پیتر (کبیر) در سال‌های ۱۶۸۲-۱۶۸۹، پرنسس سوفیا پس از اولین شورش استرلتسی در سال ۱۶۸۲ به قدرت رسید و در سال ۱۶۸۹ توسط پیتر که بالغ شده بود به زور از قدرت برکنار شد.

در جستجوی شکار. ۱۸۸۱. کزاک‌ها به سلطان ترک نامه می‌نویسند. اسکیس. موزه‌ی دولتی هنر سامارا گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

و واقعیتی نیست که به طور بی‌واسطه مورد تامل قرار گیرد. همانطور که واسیلی کلیوچیفسکی می‌نویسد: «موضوع تاریخ چیزی در گذشته است، گذر نمی‌کند و در جریان است، مانند میراث، درس، فرایندی ناتمام و قانونی ابدی». و در این رابطه، تاریخ رپین همان چیزی است که در جریان است: موردی خاص، ایپزودی که معنای آن کاملاً با این واقعیت محدود همراه است که در حال حاضر جلوی نگاه بیننده اتفاق می‌افتد، این نه «پروسه‌ای ماندگار» بلکه ناپذیر است. ایگور گرابار اشاره می‌کند که رپین به سوریکوف پایانی برگشت توصیه کرده بود که در صبح اعدام استریلتسی (کمانداران) الزامی است چندین شورشی اعدام شده را تصویر کند - «این چه نوع اعدامی است که در آن کسی به دار آویخته نشده باشد». خود رپین اعدام استریلتسی‌های بیرون پنجره در سلول شاهدخت سوفیا را نقاشی کرد. سوریکوف نیز که سعی کرده بود فیگور به دار آویخته‌ای که دایه با دیدن آن با وحشت به زمین می‌افتد را ترسیم کند و نشان دهد، بنابراین با توجه به اینکه «هنر نباید چنین عمل کند» از کشیدن آن امتناع کرد. اما ویژگی اصلی کمپوزیسیون تاریخی رپین در حقیقت ی تاریخی به یک شخصیت، لحظه‌همین «تاثیر گذاری» آن است، وقتی که سوژه‌ها اعدام می‌شوند، شاهزاده و شور محدود می‌شود. سوفیا زندانی و استریلتسی‌ها رسد، خنده‌های بلند کزاک‌ها پس از لحظه‌ای فروکش می‌کند - به قتل می‌اندازد زمان به یک نقطه کاهش پیدا می‌کند. شاهزاده ایوان، پسر ایوان چشم‌مخوف، تنها یک هفته بعد توسط برخورد با عصا می‌میرد، چنین مقدار

خونی که در تابلو نشان داده شده است، متعلق به چنین زخمی نیست. اما ی کشتن را که «در یک لحظه» اتفاق افتاده است، رپین لازم بود خود لحظه برجسته نماید.

دنبال من بیا ساتانا^{۴۶}. دهه ۱۸۹۰. موزهی هنر روسی کی‌یف

۴۶. کلمه آشوری شیطان، همان شیطان، مخالف نیروهای آسمانی در آسمان و زمین،

متد

خودپُرتره‌نگاری با ناتالیا باریسوونا ناردمن. ۱۹۰۳. موزه‌ی آتننوم، هلسینکی

در بسیاری از آثار رپین فاصله‌ی زمانی زیادی وجود دارد، گاهی اوقات فاصله میان آغاز و پایان کارها از ده سال فراتر رفته است. چنین وضعیتی برای این پیش می‌آمد، که هنرمند چندین بار تابلوها را نقاشی می‌کرد. رپین به سرعت و در چندین جلسه، تنها پُرتره‌ها را نقاشی می‌کرد و هیچوقت هم آنها را تغییر نمی‌داد. او در نامه‌ای در مورد کارهای دیگرش می‌گوید: «تمام آنها را دوباره نقاشی می‌کنم». شاهدان عینی هم که تغییرات بوم‌های رپین را دیده‌اند، می‌گویند که این تغییرات به هیچ‌وجه همیشه برای بهتر شدن نبوده است. در سال ۱۹۱۶، نقاش نمادپرداز عصبی، آبرام بالاشوف سعی کرد با سه ضربه چاقو تابلوی ایوان مخوف را که در گالری

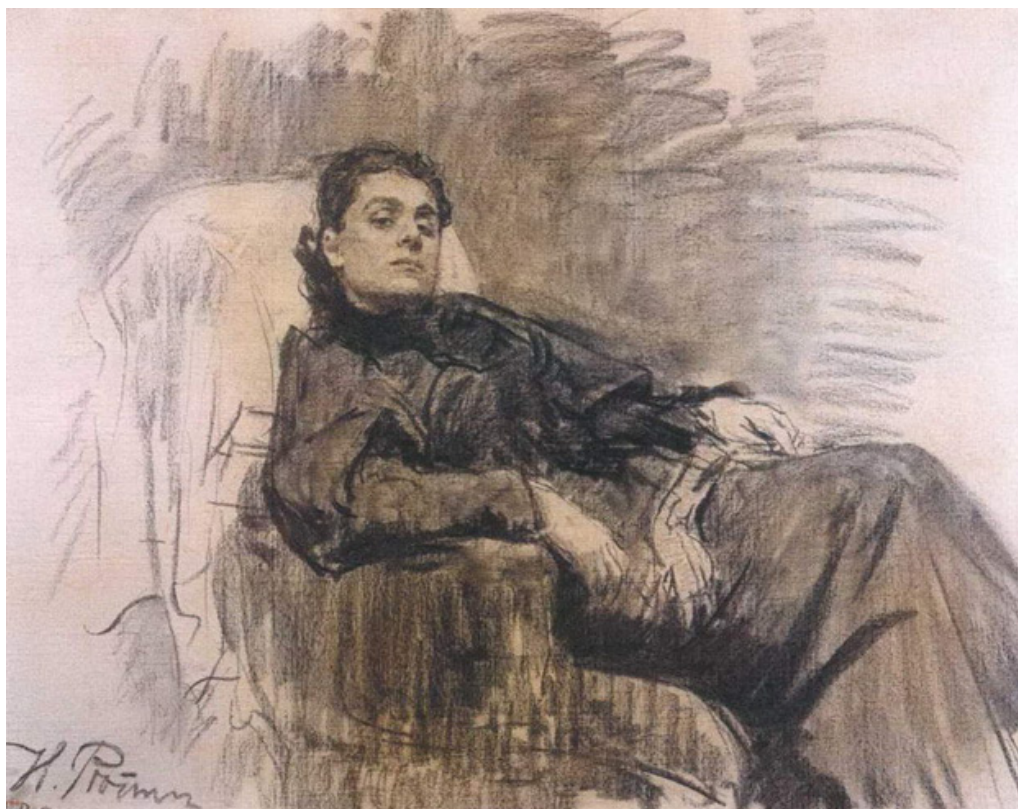
پُرتره‌ی کنتس ناتالیا پتروونا گالوینا. ۱۸۹۶. موزه‌ی دولتی روسیه. سن پتربورگ

منظره‌ی تابستانی (ورا الکسیونا رینا بر روی پل در آبراماتسف). ۱۸۷۹. موزه‌ی دولتی هنرهای زیبای پوشکین - موزه‌ی مجموعه‌های شخصی، مسکو

والنتین سروف، دخترکی با میوه‌های هلو. گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

پُرتره‌ی بازیگر النور دوزه. ۱۸۹۱. گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

ترتیاکوف به نمایش درآمد بود، از بین ببرد (ضربات به صورت ایوان مخوف و صورت و دست راست شاهزاده وارد شدند). بلافاصله پس از این حادثه، مدیر گالری ایلیا استروخوف استعفا داد و به جای او ایگور گرابار انتخاب شد، بهترین مرمت‌کاران را احضار کرد و برای ترمیم آن، از خود رپین، که در فنلاند زندگی می‌کرد، دعوت نمود. رپین نقاط آسیب دیده را دوباره نقاشی کرد. گرابار در این مورد خاطر نشان می‌کند: «هنگامی که وارد اتاق شدم، به جایی که تابلو در آن قرار داشت، نگاه کردم - نمی‌توانستم باور کنم: سر ایوان جدید و از بالا به پایین تازه رنگ‌آمیزی شده بود، در برخی نقاط، مقیاس بنفش نامطبوع و به طرز وحشتناکی با بقیه‌ی تابلو هماهنگی نداشت. او، ظاهراً از مدت‌ها پیش سعی می‌کرد آن را مطابق نظرات جدیدش درباره‌ی نقاشی، درآورد، به طوری که فوق‌العاده احساس خوشحالی می‌کرد که این فرصت برای او به وجود آمده است». گرابار، متخصص برجسته در هنر مرمت‌کاری، مجبور شده بود نقاشی جدید را بشوید و نقاشی قدیمی را به دقت ترمیم کند. رپین همیشه تابلوهایش را دوباره نقاشی می‌کرد و ظاهراً برای بهبود و بهتر شدن آنها این کار را نمی‌کرد، بلکه به آنها ویژگی «تغییرپذیری» که ذاتی خود وی بود، می‌داد، «زندگی» این تابلوها ناگزیراً می‌بایست مانند نماهای سینمایی که تغییر می‌کنند، تغییر کنند. در حقیقت، رپین همیشه «کارگردانی» باقی ماند که با تجسم‌بخشیدن صحنه‌های تاریخی یا نقش‌مایه‌های ژانری، همواره این صحنه را جلوی خود می‌دید، که بازی بازیگران، در لباس و دکوراسیون را تابع سناریوی خاصی کند.

طبیعت و ویژگی رپین در معاصر جاری و متغییر است. بدین وسیله، با غرق شدن در این ویژگی، بهترین آثار خود را خلق کرد.

در اوایل دهه‌ی ۱۸۷۰، پس از خلق کرجی‌کشان، او بسیار جلوتر از همکارانش بود. در اواخر دهه ۱۸۷۰ هم‌سطح آنها بود. وی با خلق شاهدخت سوفیا حداقل در قلمروی سوژه، قدمی جلوتر از سوریکوف گذاشت - صبح اعدام استرلیستی‌ها (کمانداران) را دو سال دیرتر به اتمام رساند. اما در عین حال، تابلوی بعدی سوریکوف، مینشیکوف در بریزوف، صحنه‌ای داخلی از یک داستان درامی خانوادگی است - پیش از آنکه از لحاظ موضوعی به انتظار نداشتند نزدیک باشد، نقاشی شد. پُرتره‌های هوای آزاد سِروف در اواخر دهه ۱۸۸۰ قبل از دسته گل پاییزی خلق شدند. اما در اواسط دهه‌ی ۱۸۹۰ سِروف دیگر

پُرتره‌ی نویسنده لئونید نیکالایویچ آندریف^{۴۷}.
۱۹۰۴. گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

پُرتره‌ی هنرمند والنتینا الکساندروویچ
سروف. ۱۹۰۱. گالری دولتی ترتیاکوف
مسکو

در کنار ساحل. ۱۹۰۴. موزه‌ی هنر روسی کی‌یف

۴۷. لئونید نیکالایویچ آندریف (۱۸۷۱-۱۹۱۹) - نویسنده‌ی روس، نماینده‌ی عصر نقره‌ای ادبیات روسیه، یکی از پیشگامان عکاسی رنگی در روسیه، همچنین آندریف را پایه‌گذار اکسپرسیونیسم روسی می‌دانند.

به پُرتره‌نگار شناخته‌شده‌تری از استاد خود تبدیل شده بود.

رپین از این لحظه به بعد به طور غیرقابل‌کنترلی شروع به پُسروری می‌کند. وضعیت هنری به سرعت دگرگون می‌شود، و رئالیسم مشهور رپین، پس از امپرسیونیسم و روبل، در انجمن «دنیای هنر» معلوم شد، مورد علاقه‌ی کمتر کسی است. هنرمند هنوز سال‌های زیادی از عمرش باقی مانده بود. از این پس شکوه و شهرت و استعدادش را زندگی می‌کرد.

رپین در آخرین سال‌های زندگی خود، بیشترین توجه را به خاطرات و مقالاتی معطوف کرد که در کتاب نزدیک دور آورده بود. از جمله ملاحظات دیگر را در ذیل می‌توان دید:

«ما دو نوع نبوغ را در هنر هر دوره از هم متمایز می‌کنیم، نبوغ اول، نوآور و مبتکر و نبوغ دوم تمام‌جهت‌گیری‌های استفاده شده را به اتمام می‌رساند؛ طبیعتی بسیار گسترده که قادر است زمان و هنر خود را در کمال بیان کند؛ تمهیدات وسیعی برای ارزیابی

پُرتره‌ی ناتالیا باریسوونا نوردمن. ۱۹۰۰، موزه‌ی آنتنوم، هلسینکی

آن انجام می‌شود - این نوع نبوغ واضح است و او این دوران را تا جایی به پایان می‌رساند که پس از وی نتواند به همان شیوه به کار خویش ادامه دهد». رپین به اغراق تمایل داشت. او به کارل بریولوفصفت خلاق بخشیده بود، و وی را «پایان‌دهنده»ی روشنایی می‌دانست، همچنین به نظر وی آرخبی کویندجی «نوآور» است. اما با نادیده گرفتن این اغراق، می‌توان فرض کرد که رپین تعرف جامعی از خلاقیت خود ارائه کرده است. در غیرممکن بودن به «همان شیوه»ی پس از وی، نقاش تا حدودی اشتباه کرد: او در حقیقت دوران خود را بیان و تمام کرد، اما رئالیسم در هنر روسیه قرن بیستم راه درازی در انتظار داشت. با این حال، هیچ کدام از هنرمندان نسل‌های آتی موفق نشدند در این مسیر (رئالیسم) از رپین پیشی بگیرند.

جدول کروئولوژی

جدول کروئولوژی	۱۸۴۰	۱۸۵۰	۱۸۶۰
ایلیا رپین	۲۴ ژوئیه (۵ آگوست) ۱۸۴۴، در چوهیوف، استان خارکف، از یک خانواده‌ی مهاجر نظامی - افیم واسلیوویچ رپین و همسرش تاتیانا ستیانووا «زاده باچیرووا»ی اودسا، به دنیا می‌آید.	۱۸۵۴-۱۸۵۷ در مدرسه‌ی نقشه‌برداری چوهیوف رسم فنی و طراحی یاد می‌گیرد. ۱۸۵۷ در مدرسه‌ی نقشه‌برداری چوهیوف رسم فنی و طراحی یاد می‌گیرد. ۱۸۵۷- نقاشی نمادپردازانه- شمایی را در چوهیوف، نزد ایوان میخایلوویچ بوناکوف می‌آموزد. ۱۸۵۸-۱۸۶۳ شمایل‌ها و نقاشی‌های دیواری کلیساهای چوهیوف و اطراف آن را اجرا می‌کند.	۱۸۶۳- برای ورود به آکادمی هنر به پتربورگ می‌رود. کلاس‌هایش را در مدرسه‌ی نقاشی انجمن توانمندسازی هنر آغاز می‌کند. ۱۸۶۴- سپس به عنوان دانشجو به صورت آزاد در آکادمی هنر پذیرفته می‌شود. با کرامسکوی، واسیلی پالونوف، واسیلی ماکسیموف ^{۴۸} ، کنستانتین ساویتسکی ^{۴۹} آشنا می‌شود. ۱۸۶۶- هنگام اعدام دمیتری ولادیمیروویچ کاراکازوف ^{۵۰} حضور داشت.
رویدادهای تاریخی	۱۸۴۵- فعالیت‌های حلقه‌ی میخائیل پتراشفسکی ^{۵۱} در پتربورگ. در میان شرکت‌کنندگان فیودور داستایفسکی و میخائیل سالتیکوف-شچدرین ^{۵۲} دیده می‌شدند.	۱۸۵۴-۱۸۵۶ جنگ کریمه. ۱۸۵۵- نیکالای اول می‌میرد. الکساندر دوم به سلطنت می‌رسد.	۱۸۶۱- مانیفست و قوانین رهایی دهقانان از ساختار ارباب-رعیتی. ۱۸۶۲- دمیتری پساریف ^{۵۳} و نیکالای چرنیشفسکی دستگیر می‌شوند. ۱۸۶۶- قصه ترور دمیتری کاراکازوف به الکساندر نیکالوویچ دوم.

۴۸. (۱۸۴۴-۱۹۱۱) - هنرمند روس، عضو هنرمندان سیار، نقاش ژانر ،
۴۹. (۱۸۴۴-۱۹۰۵) - نقاش ژانر، آکادمیسین، عضو آکادمی امپراتوری هنر، عضو انجمن نمایشگاه‌های سیار، پدر نقاشی شوروی،
۵۰. تروریست انقلابی روس، اولین اقدام تروریستی انقلابی «تلاش برای ترور الکساندر دوم» تاریخ روسیه متعلق به کاراکازوف است.
۵۱. متفکر روس و فعال اجتماعی ،
۵۲. رمان‌نویس و طنزپرداز بزرگ روس ،
۵۳. «۱۸۴۰-۱۸۶۸» روزنامه‌نگار و منتقد ادبی روس، مترجم، دمکرات انقلابی، پس از چرنیشفسکی و دوپریوبوف، سومین منتقد بزرگ روسی دهه‌ی شصت محسوب می‌شود. پلخائف وی را یکی از برجسته‌ترین نمایندگان فکری دهه‌ی شصت می‌داند.

<p>رویدادهای فرهنگی</p>	<p>۱۸۴۸- نمایشگاه آکادمی هنر اولین آثار پاول فیودوتوف^{۵۴} را به نمایش می‌گذارد. واسیلی ایوانوویچ سیریکوف متولد می‌شود.</p>	<p>۱۸۵۲- مرگ کارل بریلوف ۱۸۵۵- رساله‌ی نیکالای چرنیشفسکی تحت عنوان روابط زیبایی‌شناسی هنر با واقعیت ۱۸۵۶- میخائیل الکساندروویچ وروبل متولد می‌شود. فعالیت جمع‌آوری پاول ترتیاکوف آغاز می‌شود. ۱۸۵۸- الکساندر اندروویچ ایوانوف می‌میرد.</p>	<p>۱۸۶۱- پدر تعمیدی روستایی در عید پاک. واسیلی پروف ۱۸۶۳- «طغیان چهارده نفر» ۱۴: فارغ التحصیل آکادمی هنر به رهبری ایوان کرامسکوی با شورش، دانشگاه را ترک کردند. -رمان چه باید کرد؟ نیکالای چرنیشفسکی ۱۸۶۶- رمان جنایات و مکافات فیودور داستایفسکی ۱۸۶۸- آخرین میخانه در کنار پاسگاه واسیلی پروف ۱۸۶۹- رمان جنگ و صلح لِف تالستوی</p>
<p>جدول کرونولوژی</p>	<p>۱۸۷۰</p>	<p>۱۸۸۰</p>	<p>۱۸۹۰</p>
<p>ایلیا رپین</p>	<p>۱۸۷۰- در امتداد رود ولگا به سفر پرداخت. اتودهایی برای کرجی کشان کشید. ۱۸۷۱- اولین جایزه‌ی انجمن توانمندسازی هنر را می‌گیرد. مدال بزرگ طلای آکادمی هنر را برای رستاخیز دختر یایروس گرفت. ۱۸۷۲- با شوستووا ازدواج کرد. ۱۸۷۳-۱۳۷۶- سفر هنری به خارج: وین، رم، ناپل، پمپئی، پاریس ۱۸۷۶- به پتربورگ بر می‌گردد. ۱۸۷۷- به چوهیوف سفر می‌کند. به مسکو نقل مکان می‌کند. ۱۸۷۸- به عضویت انجمن نمایشگاه‌های هنری سیار پذیرفته می‌شود. ۱۸۷۹- مرگ مادر در چوهیوف. رپین آموزش به سروف را شروع می‌کند.</p>	<p>۱۸۸۰- سفر به اوکراین و جنوب روسیه با سروف تولد دخترش تاتینا آشنایی با لِف تالستوی ۱۸۸۲- نقل مکان به پتربورگ ۱۸۸۳- سفر به آلمان، هلند، فرانسه، اسپانیا، ایتالیا- به دیدار لِف تالستوی در یاسنایا پالنایا می‌رود. از انجمن نمایشگاه‌های سیار بیرون می‌آید، ابراز مخالفت با موضع هئیت مدیره در رابطه با حق هنرمندان جوان دارای نمایشگاه (گالری).</p>	<p>۱۸۹۰- سفر به ولگا، کریمه و اوکراین ۱۸۹۱- نمایشگاه شخصی در پتربورگ و سپس (در سال ۱۸۹۲) در مسکو. ۱۸۹۲- هدایت کارگاه نقاشی آکادمی هنر را به عهده می‌گیرد. ۱۸۹۳-۱۸۹۴- سفر به اروپا ۱۸۹۵-۱۸۹۹- در استودیوی ماریا کلاودیونا تینیشیوا تدریس می‌کرد. ۱۸۹۶- با کشتی بخار به فلسطین سفر می‌کند. ۱۸۹۹- در اولین نمایشگاه «دنیای هنر» شرکت می‌کند، اما اختلافات خود را با این انجمن اعلام می‌کند. ملکی با عنوان «پیناتا» را در کواکالو خرید.</p>

۵۴. «۱۸۱۵-۱۸۵۲» - نقاش و گرافیک روس، آکادمیسین، بنیان‌گذار رئالیسم انتقادی در نقاشی روسی، استاد
نقاشی صحنه‌های داخلی،

<p>رویدادهای تاریخی</p>	<p>۱۸۷۴- بیشترین قدرت جنبش تحت عنوان «راه خلق» ۱۸۷۵- ایجاد سازمان جدید مردمی «اراده و زمین» ۱۸۷۷-۱۸۷۸ جنگ روس و ترک‌ها ۱۸۷۸- قصد ترور ورا ساسولیچ به فیودور تریپوف شهردار پتربورگ ۱۸۷۹- اختلاف در «زمین و اراده». تشکیل سازمان «اراده خلق» که از سیاست ترور پیروی می‌کردند.</p>	<p>۱۸۸۱- کشتن الکساندر دوم توسط اراده‌ی خلق. اعدام اعضای اراده‌ی خلق</p>	<p>۱۸۹۴- مرگ الکساندر سوم. ۱۸۹۶- تاج‌گذاری نیکالای دوم در مسکو. تراژدی میدان خودینکا: در طی تاج‌گذاری حدود ۵۰۰۰ نفر در اثر ازدحام زیاد جمعیت جان خود را از دست دادند. ۱۸۹۷- اصلاحات پولی سرگئی‌ویتیه. ایجاد معادل طلا، بازگشت قابلیت تبدیل شدن به روبل. ۱۸۹۸- اولین کنگره‌ی حزب کارگر سوسیال دمکرات روسیه در مینسک.</p>
<p>رویدادهای فرهنگی</p>	<p>۱۸۷۰- بنیاد انجمن نمایشگاه‌های هنرمندان سیار. ۱۸۷۲- رمان جن‌زدگان فیودور داستایفسکی - مسیح در صحرا ایوان کرامسکوی - پُرتره‌ی داستایفسکی واسیلی پروف ۱۸۷۴- اُپرای باریس گادانوف مودست موسورگسکی</p>	<p>۱۸۸۰- برادران کارامازوف فیودور داستایفسکی - افتتاح بنای یادبود الکساندر پوشکین در مسکو ۱۸۸۱- صبح اعدام استریلتسی‌ها (کمانداران) واسیلی سوریکوف ۱۸۸۶- اُپرای خوانشینا مودست موسورگسکی در پتربورگ اجرا شد. ۱۸۸۷- بایرنایا (زن زمیندارن بزرگ) مارازووا واسیلی سیریکوف؛ دختری با هلوها واسیلی سِروف</p>	<p>۱۸۹۰- حقیقت چیست؟ (تابلوی نیکالای نیکالایوویچ گ. دیوی نشسته میخاییل وروبل ۱۸۹۲- پاول تریاکوف مجموعه‌ی خود را به مسکو اهدا می‌کند. ۱۸۹۶- نقاشی وروبل در نمایشگاه نیژنی گورود ۱۸۹۸- تئاتر هنری مسکو تاسیس می‌شد. ۱۸۹۹- بنیاد انجمن (دنیای هنر).</p>

جدول کرونولوژی	۱۹۰۰	۱۹۱۰	۱۹۲۰	۱۹۳۰
ایلیا ریپین	۱۹۰۳- به کواکالو نقل مکان می کند. ۱۹۰۴- اولین مهمانان «پیناتا» ولادیمیر استاسوف، ماکسیم گورکی، لئونید آندریف، پاریس اسافیف ^{۵۵} هستند. ۱۹۰۵- سفر به ایتالیا با ناتالیا نوردمن. درخواست استعفا از فعالیت های آموزشی را به آکادمی هنر می فرستد. ۱۹۰۶- به تدریس در آکادمی هنر برمی گردد. ۱۹۰۷- سرانجام تدریس در آکادمی هنر را رها می کند. به یاسنایا پالنایا، چوهویف، کریمه سفر می کند.	۱۹۱۱- به روم برای نمایشگاه جهانی سفر می کند. ۱۹۱۲- با کورنی چوکوفسکی ^{۵۶} و ایزاک پرودسکی ^{۵۷} به هلسینکی سفر می کند. ۱۹۱۴- به عنوان عضو افتخاری انجمن هنرمندان فنلاند انتخاب شد. به سوئیس سفر می کند، جایی که در ماه ژوئن ناتالیا نوردمن (همسر هنرمند) می میرد. ۱۹۱۷- مارس، از اعلام موجودیت جمهوری روسیه استقبال می کند. ۲۴ نوامبر، بزرگداشت چهل و پنجمین سالگرد فعالیت های هنری در پتروگراد. ۱۹۱۸- آوریل، مرز با فنلاند بسته شد. ملک «پیناتا» از روسیه جدا شد.	۱۹۲۲- به هلسینکی سفر می کند. ۱۹۲۴- نمایشگاه آثار در پراگ. نمایشگاه شخصی در هشتادمین سالگرد هنرمند در مسکو و سپس (در ۱۹۲۵) در لنینگراد. هیئتی از هنرمندان شوروی به رهبری ایزاک پرودسکی شکل گرفت. از ریپین دعوت کردند که به روسیه بازگردد.	۱۹۳۰- سپتامبر- ریپین درگذشت. در «پیناتا» دفن می شود

۵۵. «۱۸۸۴-۱۹۴۹» - نام مستعار وی ادبی ایگور گلیباف است، آهنگساز، موسیقی شناس، منتقد موسیقی، فعال اجتماعی، نویسنده و ژورنالیست روسیه و شوروی، برنده دو جایزه استالین، یکی از بنیان گذاران موسیقی شناسی شوروی،

۵۶. «۱۸۸۲-۱۹۶۹» - شاعر شوروی، نویسنده و ژورنالیست، منتقد ادبی، مترجم و پژوهشگر ادبی، نویسنده ادبیات کودکان، پرتیراژترین نویسنده ادبیات کودکان در شوروی و فدراسیون روسیه،

۵۷. «۱۸۸۳-۱۹۳۹» - نقاش و گرافیست روسیه و شوروی، معلم و سازمان دهنده آموزش هنر، هنرمند برجسته اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، از نمایندگان گرایش نقاشی واقع گرایانه در دهه ۱۹۳۰،

رویدادهای تاریخی	۱۹۰۱- حزب انقلابیون سوسیالیست در برلین ایجاد شد. ۱۹۰۴-۱۹۰۵- جنگ روسیه و ژاپن ۱۹۰۵-۱۹۰۷- اولین انقلاب روسیه ۱۹۰۶- افتتاح نخستین جلسات دومای دولتی. اصلاحات ارضی پیوتر ارکادوویچ استولپین ۱۹۰۷- دومین دومای دولتی و انحلال آن.	۱۹۱۳- صدمین سالگرد سلسله‌ی رومانوفها. ۱۹۱۴- شروع جنگ جهانی اول. ۱۹۱۷- انقلاب فوریه. کناره‌گیری نیکالای دوم از سلطنت. دولت موقت. انقلاب اکتبر. ۱۹۱۸- خانواده‌ی امپراتوری به جوخه‌ی آتش سپرده شد. صلح برست. آغاز جنگ داخلی. ۱۹۱۹- کاهش ۱۳۰۰۰ برابری نرخ روبل در مقایسه با سال ۱۹۱۳.	۱۹۲۱- شروع سیاست‌های نوین اقتصادی (نپ) ۱۹۲۲- تاسیس اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی ۱۹۲۴- مرگ ولادیمیر یلیچ لنین. یوزف ویساریونویچ استالین مجدداً به عنوان دبیرکل حزب بلشویک انتخاب شد. ۱۹۲۶- لف کامنف، گریگوری زینیوف، لف تروتسکی در اپوزیسیون قرار می‌گیرند. ۱۹۲۷-۱۹۲۹- مبارزات درون حزبی در حزب کمونیست اتحاد شوروی. ۱۹۲۷- آغاز اشتراکی کردن تولید.	۱۹۳۰- پانزدهمین کنگره‌ی حزب کمونیست (بلشویک) پیروزی بر مخالفان را اعلام می‌کند و روند انتقال سریع به سوسیالیسم را تأیید می‌کند.
رویدادهای فرهنگی	۱۹۰۱- مُرتد اعلام کردن لف تالستوی از سوی کلیسا ۱۹۰۳- ایجاد «انجمن هنرمندان روسیه» ۱۹۰۴- شعرهایی برای بانوی زیبا الکساندر بلوک ۱۹۰۵- تصاویری از الکساندر بینوا برای داستان شاعرانه‌ی سوارکار برنزی الکساندر پوشکین ۱۹۰۸- آغاز «فصول روسیه»- انجمن سیار باله، در پاریس	۱۹۱۰- مرگ لف تالستوی. مرگ میخاییل وروبل. اولین نمایشگاه انجمن «سرباز خشت» ^{۵۸} ۱۹۱۴- مربع سیاه کازیمیر مالوویچ ۱۹۱۷- انقلاب و فرهنگ آندره‌ی بیلی ^{۵۹} - شعر دوازده الکساندر بلوک. ملی کردن اموال فرهنگی. آغاز تبلیغات بزرگ.	۱۹۲۱- مرگ الکساندر بلوک ۱۹۲۲- تشکیل انجمن هنرمندان روسیه انقلابی. ۱۹۲۵- رمان گارد سفید میخاییل بولکاکوف. رژنایو «پوتمکین» سرگئی آیزنشتاین. تشکیل انجمن ستانکوویست‌ها ^{۶۰} ۱۹۲۷- تشکیل (انجمن هنرمندان مسکو).	۱۹۳۰- خودکشی ولادیمیر مایاکوفسکی.

۵۸. نام یک انجمن مبتکر آوانگارد در اوایل قرن بیست (۱۹۱۱-۱۹۱۷) - هنرمندان این گروه سنت‌های نقاشی رئالیستی را در هم شکستند و از موضعی فرمالیستی علیه ماهیت ایدئولوژیک هنر سخن به میان آوردند. از بنیان‌گذاران و برجسته‌ترین هنرمندان آن می‌توان به پیتر کانچالفسکی، الیا ماشکوف، میخاییل لارینوف، آریستار لیتولوف، ناتالیا گانچاروف اشاره کرد. این گروه تحت تأثیر سبک تصویر و پلاستیکی سزان (پست امپرسیونیسم)، فوویسم و کوبیسم بودند.

۵۹. «۱۸۸۰-۱۹۳۴» - نویسنده، شاعر، ریاضی‌دان، منتقد، خاطره‌نویس، پژوهشگر شعر، یکی از چهره‌های برجسته نمادگرایی و مدرنیسم روسی، نویسنده رمان‌های «پتربورگ» و «کبوتر نقره‌ای»،

۶۰. نقاشانی که تحت تأثیر اکسپرسیونیسم اروپایی و صنعتی‌سازی بودند.

کرجی کشان ولگا

تاریخ خلق تابلو در کتاب نزدیک دور توسط خود رپین با جزئیات شرح داده شده است. ایده‌ی اصلی این اثر تماماً در مفهوم «رنالیسم انتقادی» دهه‌ی شصت قرن نوزدهم قرار دارد: تهی‌دستان، باربرهای برهنه و چرکین در مقایسه با انبوه زیبای ویلانشینان (چنین صحنه‌ای را رپین یک بار هنگام راه رفتن در امتداد رودخانه نوا^{۶۱} دید). به منظور اجرای این ایده، هنرمند در سال ۱۸۷۰ به امتداد ولگا سفر کرد، جایی که بسیاری از طرح پُرتره‌هایش را آنجا کشید و از ایده‌ی اولیه‌ی آن‌ها اثری باقی نمانده است.

داستایفسکی می‌نویسد: «در روزنامه‌ها در مورد باربران (کرجی کشان) آقای رپین اندکی خواندم و بلافاصله وحشت کردم. - حتی خود موضوع وحشتناک است: برای ما به نوعی پذیرفته شده است که باربران بیش از همه توانایی به تصویر کشیدن ایده‌ی معروف اجتماعی در مورد بدهی پرداخت‌نشده‌ی طبقات بالای اجتماع را به مردم دارند. ...

کرجی کشان ولگا. ۱۸۷۳-۱۸۷۰ روغن روی بوم. ۱۳۱،۵ در ۲۸۱ سانتی‌متر موزه‌ی دولتی روسیه. پتربورگ

۶۱. رودی در شمال غربی کشور روسیه است که از دریاچه لادوگا شروع و با گذشتن از غرب استان لنین‌گراد به خلیج فنلاند می‌ریزد. این رود با طول ۷۴ کیلومتر، سومین رودخانه‌ی طولانی اروپا پس از دانوب و ولگا است.

معلوم شد که تمام هراس‌های من بیهوده بود و این باعث شادی من شد: باربران، باربرانی واقعی‌اند و بیشتر از این نیستند. «نگاه کنید، که من چقدر شوربخت‌ام و تو تا چه حد به مردم بدهکار هستی!» و این را می‌توان بزرگترین شایستگی هنرمند دانست».

تابلو به گونه‌ای ساخته شده است که حرکت دسته‌جمعی باربران از عمق به سوی بیننده حرکت می‌کند، اما با این حال ترکیب‌بندی به صورت تصویری ثابت خوانده می‌شود، به طوری که پیکره‌ها همدیگر را پنهان نمی‌کنند. این کار استادانه انجام شده است. پیش روی ما - صفی از شخصیت‌هایی قرار دارد که هر کدام از آنها پُرت‌تری شخصیتهای مستقلی هستند. رپین موفق شد فرم‌های تصویری متعارف را با ویژگی طبیعی شگفت‌انگیزی ترکیب کند. هنرمند، گروه باربران را به گروه‌های جداگانه‌ای تقسیم کرده و شخصیت، تیپ و رفتاری‌های متفاوت انسانی را کنار هم قرار داد.

جمع سه نفره را «کارگران بومی» هدایت می‌کنند: در مرکز دسته، کانین^{۶۲}، با چهره‌ی رپین که یادآور فیلسوفان دوران باستان است، قرار دارد، از سمت راست (قبل) - مردی ریش‌دار و تا حدی با صورتی میمون‌مانند، تجسم نیروهای انبوه ماقبل‌انسانی است، از سمت راست (تابلو) - «ملوان ایلکاماندی^{۶۳}»، با نگاهی خشمگین و نفرت‌انگیز، مستقیم به بیننده خیره شده است. کانین آرام (با چهره‌ی رپین)، با تجربه، و تا حدی با نگاهی حيله‌گرانه، به نوعی محل تلاقی این دو تضاد است.

شخصیت‌های دیگر نیز به ترتیب مشخص هستند: پیرمرد بسیار تن‌آسایی

واسیلی پروف. «تروئیکا».
صنعت‌گر - شاگردانی که آب
حمل می‌کنند. ۱۸۶۶. گالری
دولتی ترتیاکوف مسکو.

۶۲. نوعی باربر،

۶۳. از خانواده راسو،

که چپقاش را پر می‌کند، مرد جوان لارکایی که به چنین کاری عادت ندارد و گویی سعی می‌کند خود را از بند تسمه رها سازد، «یونانی» مومشکی، که گویی برای این هدف که رفیقاش را در انتها- باربر تنها، که آماده‌ی افتادن بر ماسه‌های ساحل است، صدا بزند، سر برگردانده است. آغاز و پایان راه، روایت اندیشمندان‌ای درباره‌ی زندگی افرادی است که سالها در کنار هم و با هم زندگی کرده‌اند - چنین «طرح فوق‌العاده‌ای» کرجی‌کشان رپین است.

روی نیمکت‌های گیاهی

این نقاشی کوچک را بلافاصله پس از بازگشت از پاریس در ویلای کراسنویه‌سیله در پتربورگ جایی که رپین همراه با خانواده‌اش در آنجا زندگی می‌کرد، کشیده است. در اینجا همسر هنرمند ورا الکسیوونا رپینا همراه با دخترانش ورا و نادیا، والدین او (ورا) و برادر و زن برادرش نقاشی شده‌اند.

تابلو با ظرافت و مهارت تصویری باشکوهی نقاشی شده است. سرسبزی زیبا در پس‌زمینه‌ی آسمان آبی که باعث می‌شود بهترین مناظر کورا را به یاد آورد. تمام صحنه با مقداری فاصله دیده می‌شود، سبزه‌ها در پیش‌زمینه گویی در «خارج از فوکوس» طراحی شده‌اند و شگفت این است که با چنین نوردهی‌ای هر یک از فیگورها دارای وجه منحصر به فرد، الگوی پرتره‌ای، چرخش، و پُزه‌های نقاشی هستند.

این نقاشی ترکیبی از همه‌ی آن دروس هنری است که رپین توانسته بود در فرانسه به دست آورد. این سبک تماماً امپرسیونیستی نیست، اما در عین حال، این کار هنرمندی است که از یافته‌های نقاشی مدرن امپرسیونیستی مطلع است و آن را مورد توجه قرار می‌دهد. از نظر دوره، این بیش‌تر به دوره خلاقانه‌ی مکتب باربیزون^{۶۴} نزدیک است.

قابل توجه است که هیچ سوژه‌ای وجود ندارد و فریب اصلی «کار چشم» است - مشاهده و پیگیری ظریف آن روابط و پیکربندی‌های رنگی - تصویری و پلاستیکی، بخش ویژه‌ای از زندگی جاری را نمایان می‌کند. این یکی از معدود آثار رپین است که در آن مکانیسم قابل تامل طولانی مدتی وجود دارد. معمولاً هنرمند تصویر سریع و فوری از خود بروز می‌دهد، در حالی که در اینجا به بیننده مشاهده‌ی آرام بازی نور، رنگ و رسا بودن سایه‌ها القا می‌شود - به عبارت دیگر، این ستایش از زیبایی ناب منظره و تصویری زیبا در خاطره است.

۶۴. مکتب نقاشی فرانسوی در اواسط قرن نوزدهم بود. باربیزون سهم تعیین کننده‌ای در شکل‌گیری واقع‌گرایی در نقاشی منظره‌ی فرانسوی داشت.

روی نیمکت های گیاهی. ۱۸۷۱ اروغن روی بوم. ۳۶ در ۵۵,۵ سانتی متر موزهی دولتی روسیه، سن پترزبورگ

تابلو کمی قبل از خلق حیاطی در مسکو واسیلی پالینوف نقاشی شده است، اگر چه مفهوم آن نزدیکی به ایدهی «نقاشی ناب»، لذت، سادگی و طبیعی بودن در منظره پالینوف نمایان است. روشن است که رپین در چنین سبک نقاشی‌ای، راهی برای موفقیت خود نمی‌دید، این کار در حاشیه‌ی کارهای هنری او قرار داشت، هر چند که به درستی چنین آثاری مسیر اصلی توسعه‌ی نقاشی اروپا در اواخر قرن ۱۹ را تشکیل می‌دادند.

واسیلی پالینوف. حیاطی در مسکو. ۱۸۷۸. گالری دولتی ترتیاکوف.
مسکو

پُرتَره‌ی مودست‌پیتروویچ موسورگسکی

رپین اینگونه سرنوشت بخش‌هایی از شوربختی آهنگساز بزرگ را شرح می‌دهد: «باور نکردنی است که این افسر گارد با پرورش‌ی عالی، با آداب معاشرتی والا، همصحبتی شوخ با زنان، چامه‌سرای نستوه... به زودی خود را در برخی میخانه‌های ارزان قیمت بیابد و ظاهر با نشاط خود را آنجا از دست دهد، مانند افراد عادی از نوع «افراد سابق» شود، جایی که این جوانک کودک‌وار شاد با بینی سرخ سیب‌زمینی‌مانندش قابل تشخیص نبود. آیا این، به‌راستی اوست؟ انسان بی‌عیب و نقص جامعه، ملبس در لباسی نو، پریشان، ساده، ظریف و حساس».

این پُرتَره در چهار روز - از ۲ تا ۵ مارس ۱۸۸۱ در بخش مریضخانه‌ی بیمارستان نظامی پتربورگ به اتمام رسید. رپین به یکی از نزدیکانش نوشت، از قبل می‌دانسته که موسورگسکی به سختی بیمار است و به زودی می‌میرد - موسورگسکی در ۱۶ مارس همان سال فوت کرد. در کار رپین، این موردی منحصر به فرد است، که هنرمند پُرتَره‌ای از شخصی خلق می‌کند که «در برابر ابدیت» قرار گرفته است، با خودش تنها است، ژست نمی‌گیرد و «نقش طبقاتی» خود را به جهان نشان نمی‌دهد.

شهامتی که رپین با آن خصوصیات چهره‌ی بیمار را کشیده است، با راه‌حل نقاشی پُرتَره به طور کاملاً ظریف و هوشمندانه‌ای جبران شده است. ترکیب رنگ‌های سبز و قرمز تیره در روبدشامبر در پس‌زمینه‌ی نورهای خنثی (دیوار مریض‌خانه)، سرخی دردناک صورت‌اش را «خاموش» می‌کند؛ درخشش و جهت نور مستقیم، چین و چروک برجسته‌ی صورت‌اش را پنهان می‌کند. قابل لمس همچون کودکی خردسال، با لبانی چین خورده، نگاه تردیدآمیز فردی که به نظر می‌رسد به خود گوش فرا می‌دهد، در وضعیتی تنها، طردشده از جهان بیرون - این ویژگی‌ها (در واقع، در کارهای رپین معمول نیست) پُرتَره موسورگسکی را به یکی از عمیق‌ترین نقاشی‌های روسیه بدل ساخته است. ولادیمیر استاسوف مقاله‌ی کاملی را به این پُرتَره اختصاص داده است، جایی که علاوه بر ستایش خویش از آن، سخنان ایوان کرامسکوی را نقل می‌کند:

پُتره‌ی مودست پیتر وویچ موسورگسکی. ۱۸۸۱، روغن روی بوم. ۶۹ در ۵۷ سانتی‌متر گالری
ترتیاکوف مسکو

«فقط خدا می‌داند این پُرتِره چقدر سریع و آتشین کشیده شده است - هر کسی این را می‌بیند. اما چگونه این همه نقاشی شده است و با چه دست استادانه‌ای، چگونه شکل گرفته است، چگونه نقاشی شده است! به این چشم‌ها نگاه کنید: به نظر می‌رسند که زنده‌اند، فکر می‌کنند، تمامی کارهای درونی و معنوی در آن لحظه در آن‌ها نقاشی شده است، - و آیا چه تعداد پُرتِره به مانند این وجود دارد!».

با این حال، همچنین کرامسکوی می‌دانست چگونه به چشم‌ها «نگاه متفکرانه» ای را انتقال دهد. البته برای وی، در پُرتِره‌ی موسورگسکی به ویژه گستردگی دست‌نیافتنی و آزادی ترسیم‌کردن شگفت‌انگیزی وجود داشت، فضای روشنایی باز - چهره‌ی روشن در پس‌زمینه‌ای نورانی (کرامسکوی همیشه چهره‌های روشن را در پس‌زمینه‌ی تاریک قرار می‌داد): شکل با سایه‌روشن نقاشی نمی‌شود بلکه با درجه‌بندی رنگ انجام می‌شود. پُرتِره موسورگسکی با این خصوصیاتش در ابتدای دهه‌ی ۱۸۸۰ نقاشی شد، به طور قابل توجهی از جایگاه نقاشی آن زمان روسی پیشی گرفت (همانطور که در دهه‌ی قبل کرجی‌کشان پیشی گرفته بود)، پیش‌بینی آنچه که نزدیک به اواخر دهه در پُرتِره‌های اولیه والننتین سرروف و کنستانتین کارووین^{۶۵} پدیدار شد.

۶۵. کنستانتین الکسوویچ کارووین (۱۸۶۱-۱۹۳۹) - نقاش، هنرمند تئاتر، معلم و نویسنده، آکادمیسین نقاشی، دکوراتور روس،

پُرتره ولادیمیر واسیلیوویچ استاسوف

در طرح شکل، در حرکت سر، لبان نیمه‌باز، نگاه مستقیم و ثابت «سناریو» واضح است - منتقدی است که به اثری هنری می‌اندیشد. به گفته‌ی رپین، استاسوف «تهدیدی برای بسیاری از منتقدان» بود و از او هراس داشتند. رپین به طرز حیرت‌انگیزی در چهره‌ی منتقد نه فقط «شوالیه‌ی آتشین»، بلکه محافظه‌کاری زیادی در بیان خصمانه نسبت به هنرمندان نسل جدید «حدس» زده بود، همانطور که، به عنوان مثال، واسیلی پرپلیتچکوف نقاش در خاطراتش اشاره می‌کند. پرپلیتچکوف^{۶۶} گفتگوی استاسوف و والنتین سِروف را در یکی از نمایشگاه‌ها توصیف می‌کند: «سرانجام، استاسوف، منتقد مشهور با کاتالوگی در دست با ظاهری باشکوه ظاهر شد. در نمایشگاه راه می‌رفت و لبانش را می‌جود. واژه «انحطاط»^{۶۷} که قبلاً ابداع شده بود، استفاده‌ی آن تنها به صورت اتفاقی و نامناسب باقی مانده بود.

سِروف به من گفت که نمی‌خواهم استاسوف را ببینم:

- خودم را در اتاق نمایشگاه، جایی که چایی می‌نوشند، پنهان می‌کنم، شاید به او برنخوردم.

با ورود به این اتاق، با استاسوف برخورد کرد.

- آه.. سِروف، سلام.

- سلام

دست سِروف را می‌گیرد و با ظاهر مردی که دارای قدرت است، وی را به سوی نقاشی‌هایش بُرد.

استاسوف می‌گوید: باید از شما چیزی بپرسم:

- آیا درست است که شما با نقاشی دارای محتوا موافق نیستید؟

- درست است.

- که اینطور...

۶۶. واسیلی واسیلیوویچ پرپلیوتچیکوف (۱۸۶۳-۱۹۱۸) - نقاش، منظره نگار، گرافیست روس. وی در سنت

منظره‌نگاری سیارها کار می‌کرد و مایه‌هایی (موتیف) به نقاشی منظره‌ی روسیه افزوده است.

۶۷. به دلیل غیرواقع‌گرایی، این واژه به جریانی اشاره دارد که واقع‌گرایی در آن غایب است.

پُرتره ولادیمیر واسیلیوویچ استاسوف. ۱۸۷۳ روغن روی بوم ۷۸ در ۶۳ سانتی متر گالری دولتی ترتیاکوف مسکو

استاسوف ظاهری عبوس داشت، بسیار بسیار خصومت می‌ورزید و این را پنهان نمی‌کرد. از جایش بلند شده و به سوی میزی که تندیس روی آن گذاشته شده بود، می‌رود.

سروف می‌گوید:

- صرفنظر از نام خالق اثر، بگویید خوب است یا بد.

- بگویید.

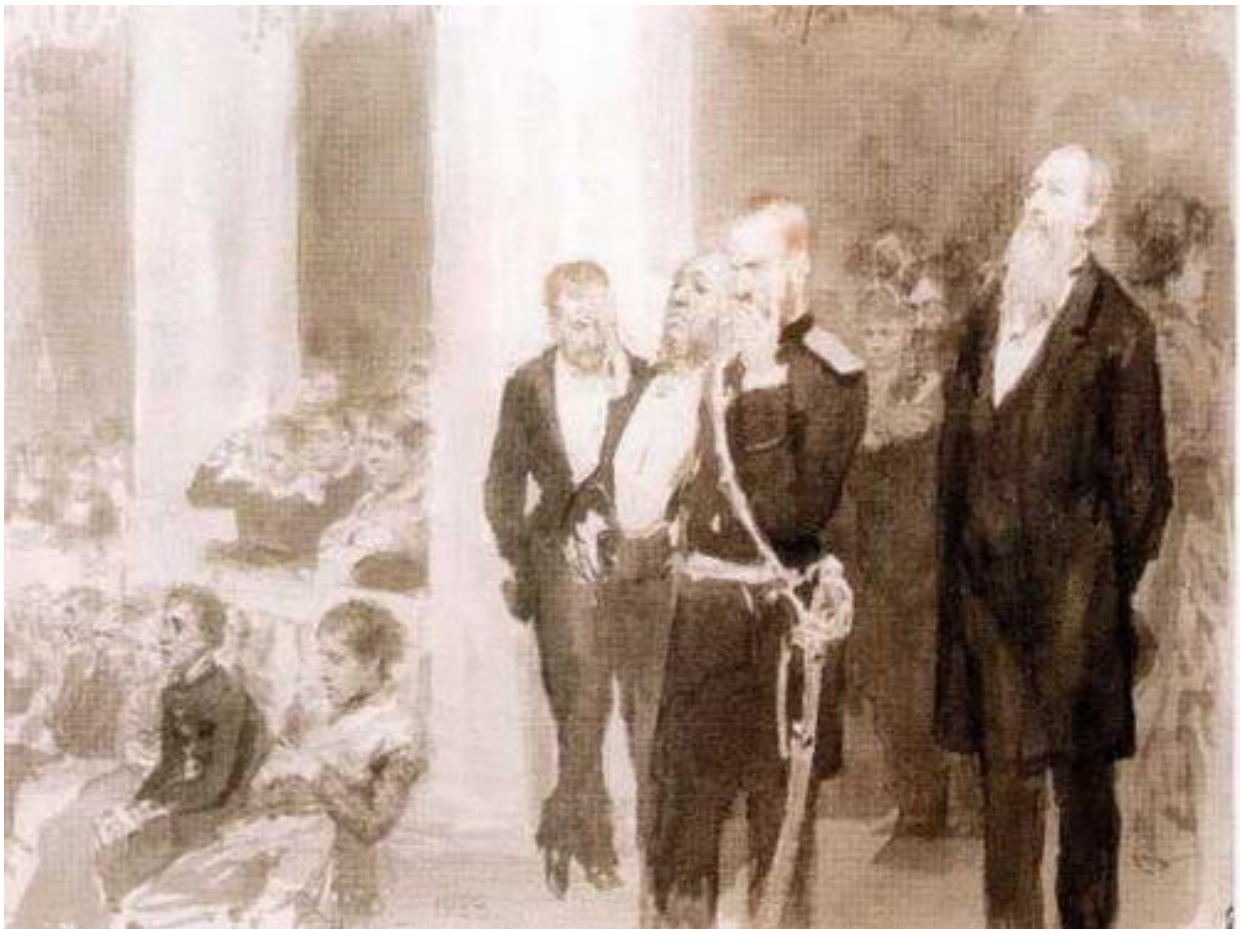
استاسوف به دنبال باز کردن کاتالوگ است.

- نه، نه، نگاه نکنید.

استاسوف کاتالوگ را باز می‌کند و به سرعت اعداد را جستجو می‌کند.

- وروبل، - فریاد می‌زند،

- البته که بد است».

هنگام کنسرت در مجلس اشرافی. ۱۸۸۸. موزه‌ی دولتی روسیه. سن پترزبورگ

موکب تعمید در استان کورسکوی

موضوع حرکت مراسم تعمید - یکی از محبوب‌ترین نقاشی‌های روسیه است، آغاز آن با واسیلی پروف است. با این حال، رپین در تصویر کردن راهپیمایی جمعیت رقبایی نداشت. در موکب تعمید، جمعیت به صورت یک شکل واحد نشان داده شده است. اما وقتی نگاه شروع به جدا کردن چهره‌های منفرد می‌کند، این تصور ایجاد می‌شود که رپین به معنای واقعی کلمه هر چهره را در زندگی دیده است - تمام «راهپیمایی‌ها»ی قبلی، در جلوی این سرزندگی انکار طرح‌های ذهنی به نظر می‌رسند.

با توجه به طرح‌های اولیه، مشخص می‌شود که رپین در ابتدا شیفته‌ی جلوه‌های تزئینی - سبز زمردی جنگل و در پس‌زمینه‌ی آن جامه‌های طلایی کشیش و خوش‌رنگ مردم بود. اما همانطور که رپین نوشت «بهره‌کشان منطقه کولاک هستند، آنها جنگل‌های محبوب مرا بریدند، جایی که در آن خاطرات کودکی زیادی داشتم» - و در خود تابلو جمعیت در پس‌زمینه‌ی تپه‌ای با کنده‌های تازه قطع‌شده، حرکت می‌کنند.

در توصیف بخش‌های ممتاز جمعیت - بازاریان، تجار، کولاک‌ها و مالکین زمین، لحن‌های افشاگرانه‌ی روشنی وجود دارد که ریشه در ایده‌های انتقادی دهه ی ۱۸۶۰ دارد. بر چهره‌هایشان - بیان تزویرگرایانه‌ی دیانت و پارسایی، آگاه از اهمیت و نفوذ و مرزبندی خود با تکبر و خودپسندی وجود دارد.

«مردم پاک» در ردیفی از درجه‌داران پیاده و سوار بر اسب از جمعیت زائران بی‌نوا به رهبری گوژپشت جدا می‌شوند. این جمعیت و به خصوص این گوژپشت که طبیعتاً آراستگی ظاهری برای او غیرممکن است، می‌بایست ایمان طبیعی مردم را تجسم بخشد. اما هیجان مشتاقانه‌ی زیاد گوژپشت در ابتدا با خودنمایی تئاتری مردم ممتاز، کوچک می‌نماید، که گوژپشت آن را نمی‌بیند و بنابراین علاج‌ناپذیری و تراژدی اشتیاق خود را احساس نمی‌کند.

موکب تعمیر در استان کورسکوی. ۱۸۸۰-۱۸۸۳ روغن روی بوم. ۱۷۵ در ۲۸۰ سانتی متر
گالری دولتی ترتیاکوف. مسکو

موکب تعمیدی روستایی در عید پاک. ۱۸۶۱. گالری ترتیاکوف،
مسکو

انتظار نداشتند

انتظار نداشتند. ۱۸۸۴-۱۸۸۸ روغن روی بوم ۱۶۰،۵ در ۱۶۷،۵
سانتی‌متر گالری دولتی ترتیاکوف. مسکو

تابلو، در دوازدهمین نمایشگاه سیار به نمایش درآمده است، شامل رشته‌روایتی است که به سرنوشت نارودنیک - انقلابی روسیه اختصاص دارد. نقطه نمادین این سرنوشت، که با تصاویری بر روی دیوارهای اتاق نشان داده شده است، به ویژه برای معاصران قابل درک است:

پُرتره‌های شفچنکو^{۶۸} و نکراسوف، بین آنها - گراور مسیح در جُلجتا، بُت‌های دانشجویان انقلابی دهه ۱۸۷۰ بودند: مقایسه ایشار نارودنیکوی با وظایف ایشارگرایانه‌ی مسیح یکی از محبوب‌ترین تمثیل‌ها بود.

در سمت راست، روی دیوار کناری، عکسی بسیار شناخته شده و قابل تشخیص برای معاصران از الکساندر دوم دیده می‌شود که در تابوت قرار دارد. این یادآور کشتن تزار توسط جریان رهایی‌بخش اراده‌ی خلق^{۶۹} است.

تابلو بلافاصله پس از عفو اعضای تبعیدی اراده‌ی خلق در نمایشگاه به نمایش گذاشته شد. در متن چنین یادآوری‌هایی از «شورش و اعدام‌ها»، که «اولین روزهای» سلطنت تزاری را ظلمانی کرد، ظاهری تبعیدی در آستانه‌ی دیوارهای خانه‌ی مادری‌اش، شخصیت غیرمنتظره‌ی معجزه‌آسایی در آستانه‌ی عدم یا به عبارت دیگر، سویی‌ای رستاخیزی به خود می‌گیرد. در زمینه‌ی ژست نیم‌رخ مادر که در حال برخاستن از صندلی برای دیدار با پسرش است، شمایل‌نگاری چهره‌هایی که به پیدایی معجزه در سوژه‌های رستاخیز لازاریا، مسیح در اِمائوس و غیره فکر می‌کنند، به وضوح قابل تشخیص است. در چشم‌اندازی نزدیک، این نقش‌مایه به تابلوی ظهور مسیح بر مردم الکساندر ایوانوف شباهت دارد. تاریخ روسیه همچون بخشی از یک درام تاریخی در سطح جهانی، به طور غیرمنتظره‌ای، ناگهان جایگزین محفلی درون خانوادگی، یا به بیان داستایفسکی «ابدیت در فضای محدود» شد، - فعالیت طولانی‌مدت جزء برنامه‌ی رپین بود: پس از نمایش و احراز تابلو توسط ترتیاکوف، فیگور و به ویژه چهره‌ی شخص واردشده چندین بار دوباره نقاشی شد.

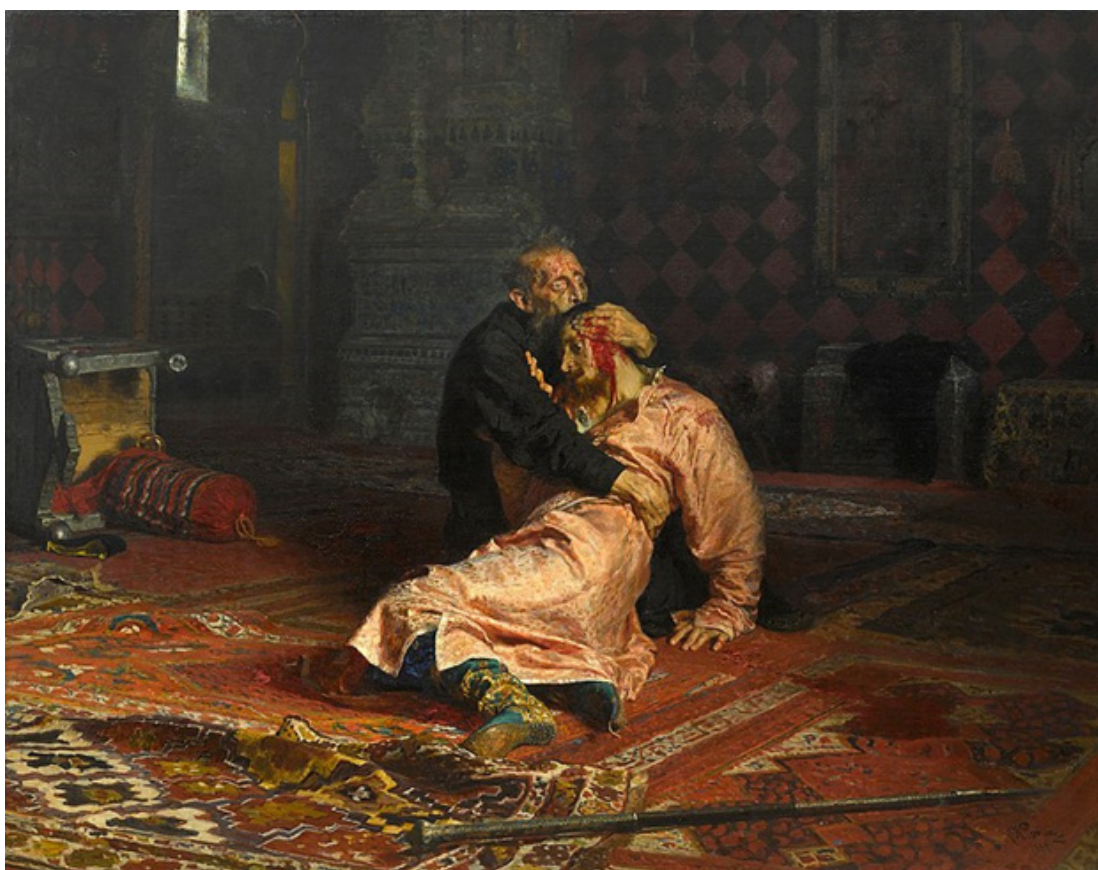
مُدل شخصیت اصلی و سیوالود گارشین بود. رپین درباره‌ی او نوشت: «هنوز این حد از ملایمت، خلوص و مهربانی در انسان ندیده‌ام، به روحی پاک و بلورین می‌مانست!».

بدون این هاله از تداعی‌های تاریخی - فرهنگی، معاصر و ابدی، ترکیب بندی رپین - تنها یک عکس از «تصویری ساده»، اجرای پانتومیمیک در یک فضای داخلی با نقاشی استادانه است.

۶۸. تاراس گریگورویچ شفچنکو (۱۸۱۴-۱۸۶۱) - شاعر اوکرائینی، نثر نویس، متفکر، نقاش، گرافیست، اتنیک شناس، فعال اجتماعی.

۶۹. سازمان انقلابی پوپولیست که در سال ۱۸۷۹ پس از انشعاب از سازمان سرزمین و آزادی و فروپاشی گروه آزادی یا مرگ به وجود آمد. اهداف آن وادار کردن دولت به اصلاحات دمکراتیک بود تا از این جهت مبارزه برای دگرگونی جامعه انجام گیرد. بعدها ترور به یکی از روش‌های اصلی مبارزه سیاسی نارودنیا و لیا تبدیل شد، به ویژه، امیدوار بودند که با ترور الکساندر دوم تغییرات سیاسی را آغاز کنند.

ایوان مخوف و پسرش

ایوان مخوف و پسرش در ۱۶ نوامبر ۱۵۸۱. ۱۸۸۵ روغن روی بوم. ۱۹۹،۵ در ۲۵۴ سانتی‌متر گالری دولتی ترتیاکوف

طرح ایوان مخوف به شکل سنتی با رویدادهای غم‌انگیز تاریخ روسیه در سال ۱۸۸۱ مانند کشتن تزار الکساندر دوم و اعدام اعضای اراده‌ی خلق همراه است. در عنوان تابلو تاریخ ۱۵۸۱ به وضوح با ۱۸۸۱ هم‌قافیه است. این رابطه در عبارت مشهور ذیل توسط خود رپین تایید شده است: «معاصرها که هم‌اکنون دود زندگی را هورت می‌کشند، هنوز دود دهانه^{۷۰}‌هایشان خاموش نشده است... پرداختن به آن ترسناک و مصیبت‌بار است

۷۰. منظور دهانه‌ی آتشفشان است.

...امان نمی‌دهند، طبیعی است که به دنبال راهی برای خروج از تراژدی دردناک تاریخ بود... احساسات غرق در وحشتِ زمان معاصر هستند».

واقعیت دیگری که به ایده‌ی خلق نقاشی مربوط می‌شود، کمتر شناخته شده است. رپین هنگام سفر به اروپا در سال ۱۸۸۳ تحت تاثیر گاوبازی قرار گرفت، در این رابطه او نوشت: «شوربختانه، مردن به صورت زنده، کشتن و خون... نیروهای فریبنده‌ای هستند... در آن زمان تعداد زیادی نقاشی‌های خونین در تمام نمایشگاه‌های اروپا به نمایش گذاشته شدند و من، احتمالاً به این خونریزی مبتلا شدم، با ورود به خانه بلافاصله شروع به کشیدن صحنه‌ی خون ایوان مخوف و پسرش کردم. نقاشی خون موفقیت بزرگی بود». بنابراین، برای رپین نه فقط جنبه‌ی تاریخی بلکه داستان و جنبه‌ی «زیبایی شناختی» رویداد نیز جذاب بود - نمونه‌ای از تاریخ که بهانه‌ای برای خلق نمایشی زیبا و موثر شد.

صحنه‌ی تاریخی غیرمنتظره‌ی ستیز مخوف با پسرش و مرگ تساروویچ بر اثر ضربه‌ی عصا - همچون ستیزی «ابدی» نشان داده شده است: نقاشی رپین نوعی هشدار است، بیان مثلی تصویری در شکل زیبایی با موضوع «تبايد بکشی» است. کرامسکوی اینگونه بیان می‌کند: «به نظر می‌رسد شخصی که به این نقاشی دست کم یکبار نگاه کند، در برابر لجام گسیختگی وحشیانه که می‌گویند در آن نهفته است برای همیشه در امان می‌ماند».

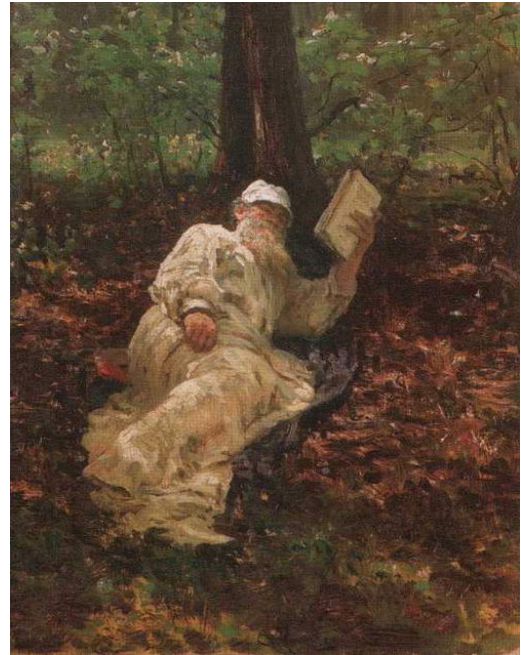
رپین نه به جنبه‌ی تاریخی بلکه به جنبه‌ی روانشناختی رویداد نیز علاقه داشت. فقط کشیدن استادانه‌ی محیط، تاریخی است. جزئیات واضح - صندلی واژگون شده، عصای غلت خورده، جمع شدن خون بر فرش، آنچه را گذشته است «بازگو» می‌کنند. عذاب وحشتناک پشیمانی بر چهره‌ی ایوان مخوف و ملایمت مهربانانه بر چهره‌ی تساروویچ در حال مرگ، اشک از چشمان پدری بخشنده و پریشان از غم و اندوه سرازیر شده است - این تضاد پایه و اساس تمام طرح نقاشی است.

نقاشی در سیزدهمین نمایشگاه سیار به نمایش درآمد و با بیشترین سانسور برای نمایش مجدد منع شد. به ترتیاکوف که این تابلو را خریداری کرده بود، دستور داده شد «نمایش این تابلو را در نمایشگاه‌ها ممنوع کنید و به طور کلی از مجوز انتشار و پخش آن به هر شیوه‌ای در بین مردم جلوگیری کنید».

پُرتَره‌ی لِف نیکالاوویچ تالستوی

پُرتَره طبق معمول با سرعت در سه جلسه (۱۳-۱۵ آگوست) در یاسنایا پولنایا^{۷۱}، نقاشی شده است. ترتیاکوف از خلق پُرتَره مطلع شده بود، اما هنوز آن را ندیده بود، در نامه‌ای به استاسوف ابراز امیدواری می‌کند که تالستوی در یک حالت ایستاده و تمام‌قد در پس‌زمینه‌ی منظره‌ای توسط رپین کشیده می‌شود - تنها چنین ترکیب‌بندی‌ای که متناسب با یک نویسنده بزرگ باشد به نظر ترتیاکوف می‌آمد.

با این حال، رپین توانست عظمت تالستوی را با شیوه‌های دیگری انتقال دهد. در زاویه‌ی انتخابی هنرمند، با افقی کم، فیگور را «برجسته» می‌سازد و به آن اهمیت فوق‌العاده‌ای می‌بخشد. روشن

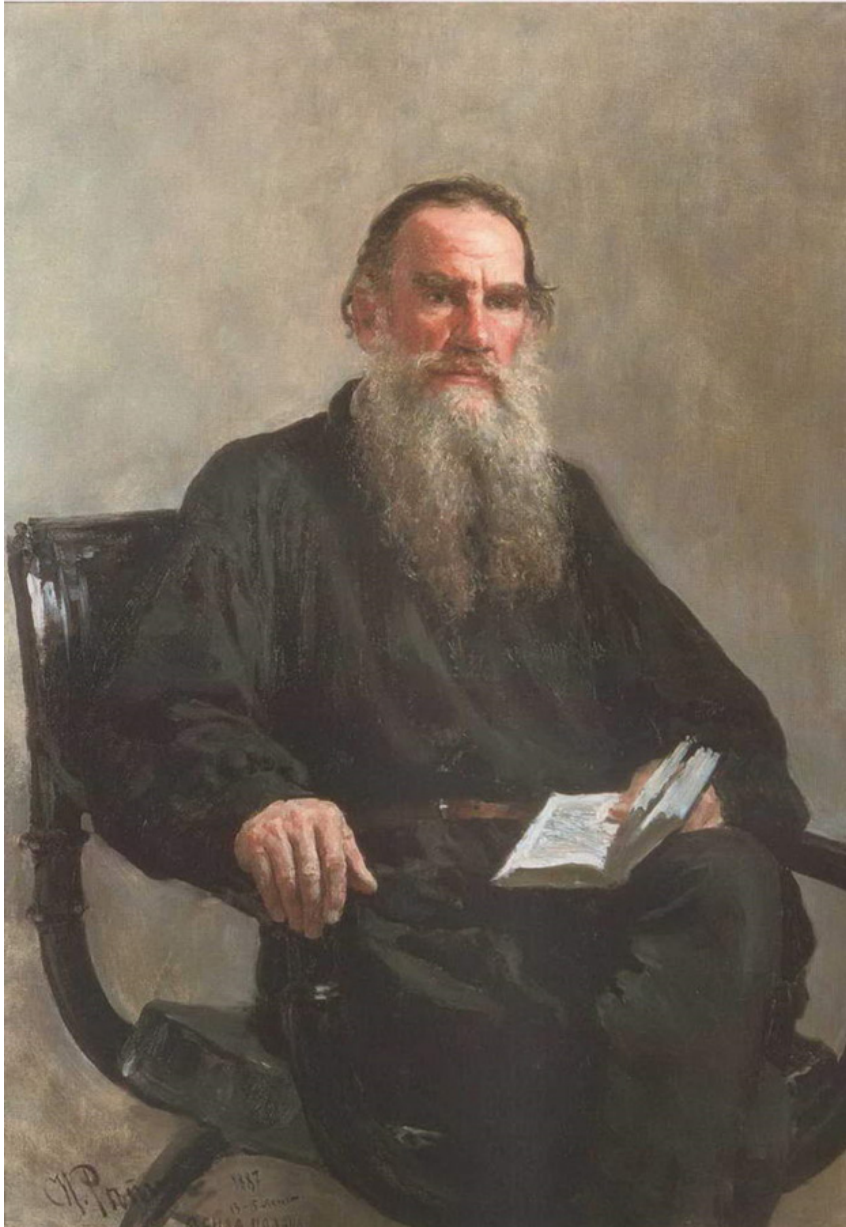

استراحت لِف نیکالاوویچ تولستوی در جنگل . ۱۸۹۱. گالری دولتی ترتیاکوف. مسکو

است که رپین پس از آن هرگز پُرتَره‌ای مشابه این خلق نکرد، بدین ترتیب، منحصر به فرد بودن و یگانگی پُرتَره‌ی تالستوی را تایید می‌کند. طیف ملایم و والای رنگ‌ها، ترسیم واضح سایه در مدل‌سازی فضایی - حجمی باشکوه، حرکت «آرام»، گسترده، روان قلم مو - همه چیز در پُرتَره تابع فضای باشکوه و قابل توجه‌ای است که تالستوی را دربر گرفته است.

تالستوی در لحظه‌ای متفکرانه و نگران به تصویر کشیده شده است، این دقیقاً همان لحظه‌ای است که نویسنده از کتاب جدا شده است و سعی می‌کند به پرسشی که ذهن‌اش را درگیر کرده است پاسخ دهد. دارای تمرکز و تفکری پرتوان، نگاهی کنجکاو و نافذ، که بیننده را ناگزیر می‌کند تا به محتوای

۷۱. خانه‌ی تالستوی،

پُرتِره‌ی لِف نیکالاولویچ تالستوی. ۱۸۸۷ روغن روی بوم. ۱۲۴
در ۸۸ سانتی‌متر گالری دولتی ترتیاکوف

پرسش توجه کند، - این‌ها ویژگی‌هایی هستند که طرح این پُرتِره را تشکیل می‌دهند.

رپین از پُرتِره‌ی تالستوی که توسط کرامسکوی اجرا شده بود، بسیار استقبال کرد. اما اگر تالستوی کرامسکوی مملو از آرامش و شفافیت تاریخی و نگاهش سخت و صریح است، در تالستوی رپین، مردی جویا و شکاک است. در اواخر دهه ۱۸۸۰ بود که نویسنده راه موعظه را در پیش گرفت؛ بیان این پیش‌فرض تصادفی نیست، زیرا در پُرتِره‌ی در دامان تالستوی انجیل قرار دارد.

کزاک‌ها به سلطان ترک نامه می‌نویسند

کزاک‌ها به سلطان ترک نامه می‌نویسند. ۱۸۸۰-۱۸۹۱ روغن روی بوم. ۲۰۳ در ۳۵۸ سانتی‌متر موزه‌ی دولتی روسیه. سن پترزبورگ

طرح نقاشی، اپیزودی از زندگی افسانه‌ای قلعه‌ی کزاک‌ها بود: در سال ۱۶۷۵ در پاسخ به پیشنهاد سلطان محمود چهارم مبنی بر اینکه کزاک‌ها تسلیم وی شوند، آنها در عوض، نامه‌ای ارسال و در آن پیشنهاد وی را چنین رد می‌کنند: «شما - شیطان‌های ترک، برادر لعنتی شیطان و رفیق و نماینده‌ی لوسیفر (یکی از مظاهر شیطان) هستید» و غیره.

در سال ۱۸۸۰، هنگام سفر به اوکراین، جایی که رپین برای کزاک‌های خود مواد جمع‌آوری می‌کرد، هنرمند به استاسوف می‌نویسد: «تا به حال نتوانستم پاسخ شما را بدهم. دلیل این کوتاهی کزاک‌ها و همچنین این مردم هستند!! جایی که این نامه را می‌نویسم، سرم از شدت هیاهو و سروصدای زیاد آنها

گیج می‌رود؛ ... مدت‌ها پیش از نامه‌ی شما کاملاً ناخواسته به بوم پُشت کردم و از آن دور شدم، اینجا پالت را برداشته و دو هفته‌ونیم است که بدون استراحت با آنها زندگی می‌کنم، جداشدن از این مردم شاد غیرممکن است. مردم لعنتی! هیچ‌کس در سراسر جهان به این شدت احساس عمیق آزادی، برابری و برادری نکرده است! زاپاروژیه (شهر محل اقامت کزاک‌ها) در طول تمام زندگی خود آزاد ماند و تسلیم نشد!».

بنابراین، ایده‌ی اصلی کزاک‌ها، ایده‌ی ابراز روح آزادانه‌ی مردمی است که با «پیوندهای برادرانه» متحد شده، با همدیگر شادی کرده و جنگیده بودند و دارای عناصر عشق به زندگی، انرژی حیاتی و بی‌همتایی بودند.

ترکیب‌بندی تصویر، پویا و در عین حال کاملاً متعادل است. در اینجا ریتم‌های افقی و عمودی، حرکت دایره‌ای، حرکت به عمق و برعکس، از عمق باهم ترکیب می‌شوند. لکه‌های رقیق و درخشان رنگ‌های محلی با مختصاتی که به تصویر کشیده شده است، همخوانی دارند.

در اینجا رپین به‌طرز درخشان در تصویرکردن چهره‌های خندان موفق شد، چیزی که به‌طور کلی در نقاشی بسیار نادر است. قسمت تاریخی به این علت توسط رپین برجسته شده است که بهانه‌ای برای به تصویرکشیدن خنده‌های افسارگسیخته داشته باشد. رپین تقریباً تمام رنگ‌مایه‌های شاد را ارائه کرده است، که برای معرفی آن‌ها در زبان روسی مترادف‌های بسیاری وجود دارد. افراد از فرط خنده، پوزخندزدن، دندان‌ساییدن، قهقهه‌کردن، بی‌بندوبارانه خندیدن و با صدای بلندکناره‌هایشان را محکم فشار می‌دهند و غلت می‌خورند و غیره. این «همه‌گیری» خنده، فاصله‌ی تاریخی را میان قدمت افسانه‌ای و رویدادهایی را که تصور می‌شود در اینجا و اکنون رخ می‌دهد زایل می‌سازد.

جلسه‌ی تشریفاتی شورای دولتی در ۷ می ۱۹۰۱، در روز صدمین سالگرد تاسیس آن

جلسه‌ی تشریفاتی شورای دولتی در ۷ می ۱۹۰۱، در روز صدمین سالگرد تاسیس آن
روغن روی بوم . ۴۰۰ در ۸۷۷ سانتی‌متر موزه‌ی دولتی روسیه. سن پترزبورگ

رپین در آوریل ۱۹۰۱ سفارش دولتی را برای نقاشی پذیرفت به شرط اینکه هر یک از مقامات برای او شخصاً ژست بگیرند(در حال حاضر پیش‌طرح‌های ۴۸ پُرتره مشخص شده است).

مفهوم این پُرتره‌ی گروهی بزرگ، دارای تشابهات بسیاری با نقاشی اروپا است، که با پُرتره‌های گروهی هالس و رامبرانت شروع می‌شود. چنین فعالیت‌هایی نه تنها پُرتره بلکه مهارت‌های برجسته‌ی ترکیب‌بندی را نیز در برمی‌گیرد. رپین موفق شد شصت فیگور را در تابلویی بزرگ جای دهد. او چشم‌اندازی را از چندین نقطه‌نظر ایجاد کرد، فیگورهای پیش‌زمینه را بسیار بیشتر از طبیعت و بدون آسیب رساندن به جایگاه هیچ‌یک از شخصیت‌ها به تصویر کشید: هر کدام از شخصیت‌ها قابل تشخیص‌اند و به هیچ‌کدام، حتی به امپراتور نیکالای دوم، اولویت قابل مشاهده‌ای داده نشده است.

اساسی‌ترین ویژگی بسیاری از شخصیت‌ها، تمرکز مهمی بود بر مقامات بلندپایه، اشراف پرافتخار و درعین‌حال کاری که مسئولیت خدمات دولتی را نیز به دوش داشتند.

پُرت‌ره‌ی الکسی پاولوویچ
اگناتوف. ۱۹۰۲. موزه‌ی دولتی
روسیه. سن پتربورگ

پُرت‌ره‌ی کنستانتین پتروویچ
پابدنوستسوف. ۱۹۰۳. موزه‌ی
دولتی روسیه. سن پتربورگ

پُرت‌ره‌ی ایوان
لوگونوویچ، گارمکین و نیکالای
نیکالاوویچ گیرارد. ۱۹۰۳.
گالری دولتی ترتیاکوف.

هنرمند طی اجرای پیش‌طرح‌ها در شرایط جلسات کوتاه پُرت‌ره، به تمرکز فوق‌العاده‌ای نیاز داشت - این شرایط تقریباً غیرمعمول بود. شاید در چنین شرایطی بود که رپین بهترین ویژگی‌های نبوغ خود را نشان داد. در پیش‌طرح پُرت‌ره‌های شورای دولتی، بصیرت پُرت‌ره‌ای و دقت تصاویر با آزادی تصویری شگفت‌انگیزی ترکیب شده‌اند.

سیستم رنگی پُرت‌ره‌ها، در کنار رنگ‌های «رسمی» دیوان سالاران روسی - مشکی، سبز، سرخ، آبی و سفید، مراسم تشریفات مجلل به تصویر کشیده شده را بازگو می‌کند.

رپین علاوه بر پیش‌طرح پُرت‌ره‌ها، چندین طرح از فضای داخلی سالن مدور شکوهمند کاخ مارینسکی جایی که جلسه در آن برگزار شده بود، اجرا کرد. در طول جلسه هنرمند (برای اولین بار در عمل) برای کار خود از عکاسی استفاده کرد. دانشجویان رپین از کارگاه دانشگاهی او در اجرای کار شرکت داشتند: فیگورهای سمت راست بر اساس پیش‌طرح‌های رپین، توسط بوریس کاستودیوف نقاشی شده، سمت چپ نیز توسط ایوان کولیکوف نقاشی شده است، که سپس هر دوی آنها توسط استاد نهایی شدند. مرکز تابلو به طور کامل توسط خود رپین نقاشی شده است.

یکاترینا اینووا

در سال ۱۹۶۶ در ولادیمیر به دنیا آمد. در سال ۱۹۸۷ از کالج موسیقی فارغ‌التحصیل شد. به تدریس ویولون در کالج موسیقی گنسیخ پرداخت؛ در سال ۱۹۹۴ به گروه تاریخ و تئوری هنر دانشگاه دولتی مسکو (لومونوتسوف) پیوست و در سال ۱۹۹۸ دکتری‌اش را در رشته‌ی مطالعات هنر گرفت، تخصص اصلی وی در تاریخ هنر - نقاشی نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم روسیه است، وی در مسکومی‌زیست و کار می‌کرد.

به مدت ده سال در مدرسه موسیقی ویولون تدریس کرد، در مدارس درباره‌ی تاریخ هنر سخنرانی و در سال ۱۹۹۰ به عنوان نوازنده در رستوران خانه سینمای مسکو کار کرد.

در سال‌های ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۲ معاون بخش انتشارات موزه‌ی دولتی هنرهای زیبای پوشکین می‌شود، در سال‌های ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۴ متخصص ارشد گروه فهرست دولتی صندوق موزه‌های فدراسیون روسیه در وزارت فرهنگ می‌شود؛ از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۹ ویراستار ادبی مجله «آرت خرونیکا» بود، سپس یکی از ویراستاران مجله‌ی (آرت اوکیشن روسیه) «تا زمان بسته شدن» بود. از سال ۱۹۹۷ ستون‌نویس مجله «مورزیلکا» می‌شود که در سال ۱۹۲۴ تاسیس شده بود. از سال ۲۰۱۰ ویراستار ادبی مجله و سایت «ارتگید»، و از سال ۲۰۱۳ سرویراستار مجله‌ی «گاراژ روسیه» می‌شود؛

نویسنده آلبوم‌های تکنگاران‌هی واسیلی پروف، ایلیا رپین، والننتین سروف، و مقالات بسیاری درباره‌ی مسایل هنری دارد. همچنین ویراستار کاتالوگ و تکنگاری‌های نمایشگاه‌های روسیه بود؛

وی در سال ۲۰۲۱ درگذشت.

Илья Репин

Автор текста

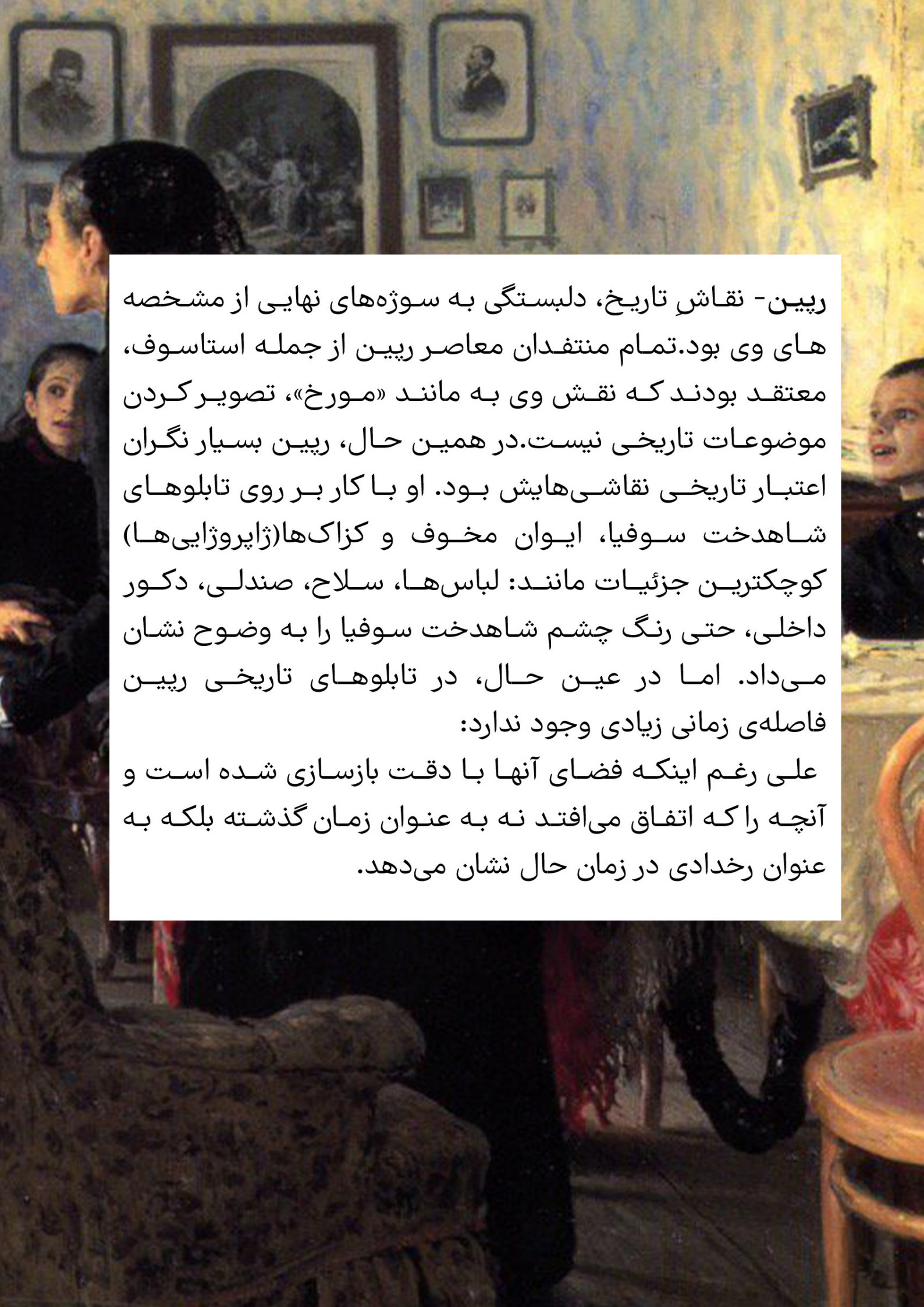
Екатерина Алленова

Переводчик

Насэр байзиди

Москва, 2000

A painting depicting an interior scene. In the foreground, a woman with dark hair is seen in profile, looking towards the right. To her left, another woman is partially visible, looking towards the center. On the right, a young boy is looking upwards. The background wall is covered with several framed pictures and a large arched mirror. The lighting is warm and somewhat dim, creating a sense of a private, lived-in space.

رپین - نقاش تاریخ، دلبستگی به سوژه‌های نهایی از مشخصه‌های وی بود. تمام منتقدان معاصر رپین از جمله استاسوف، معتقد بودند که نقش وی به مانند «مورخ»، تصویر کردن موضوعات تاریخی نیست. در همین حال، رپین بسیار نگران اعتبار تاریخی نقاشی‌هایش بود. او با کار بر روی تابلوهای شاهدخت سوفیا، ایوان مخوف و کزاک‌ها (ژاپروژایی‌ها) کوچکترین جزئیات مانند: لباس‌ها، سلاح، صندلی، دکور داخلی، حتی رنگ چشم شاهدخت سوفیا را به وضوح نشان می‌داد. اما در عین حال، در تابلوهای تاریخی رپین فاصله‌ی زمانی زیادی وجود ندارد:

علی‌رغم اینکه فضای آنها با دقت بازسازی شده است و آنچه را که اتفاق می‌افتد نه به عنوان زمان گذشته بلکه به عنوان رخدادی در زمان حال نشان می‌دهد.